Toekomstperspectief bewegingsonderwijs en Binnensport Stadskanaal

Integraal huisvestingsplan binnensport accommodaties

21 mei 2024

Opdrachtgever: Gemeente Stadskanaal

Inhoud

1 Waarom een IHP binnensport accommodaties? 3
2 Wat is het vertrekpunt? 6
3 Welke speerpunten? 9
4 Zo ziet onze portefeuille eruit! 12
5 Uit de nulmeting blijkt! 14
6 Zo benutten we de binnensportaccommodaties! 17
7 Verdiepingsslag bezetting binnensportverenigingen 23
8 Dit zijn de mogelijkheden! 26
9 Zo voeren we het uit en dit gaat het kosten! 31
Bijlage 1 - Norm-capaciteit lokalen bewegingsonderwijs 33
Bijlage 2 - Uitwerking werksessie sportverenigingen 36
Bijlage 3: Opvallende zaken roostering en gebruik 40
Bijlage 4 : Gespreksverslag Pagecentrum 44
Bijlage 5: Klokuurbehoefte bewegingsonderwijs 46
Bijlage 6 – Capaciteitsbehoefte binnensportverenigingen 49

1 Waarom een IHP binnensport accommodaties?

Wat in 2022 begon als een toekomstperspectief voor de binnensport in de kern Stadskanaal, is in 2023, in lijn met het IHP onderwijs, doorontwikkeld naar een volledig Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de binnensport accommodaties. De inhoudelijke basis hiervoor ligt in het Coalitieakkoord en het Sportakkoord II (2022). Goede sportaccommodaties zijn voorwaardelijk om iedereen die dat wil de mogelijkheid te bieden tot natuurlijk bewegen, sportief bewegen of (breedte)sport.

Hiernaast heeft de gemeente de wettelijke plicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor het geven van (bewegings)onderwijs binnen haar gemeentegrenzen, de zorgplicht. Deze zorgplicht is verankerd in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) en de Wet op de Expertise Centra (WEC). De zorgplicht geldt dus voor zowel het basis- als voortgezet onderwijs. Voor de uitvoering van deze zorgplicht heeft de gemeente een “Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Stadskanaal 2022” opgesteld.

Ontwikkelingen in Stadskanaal

Er is een aantal ontwikkelingen dat aanleiding is voor het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan binnensport accommodaties.

Verouderd gebouwenbestand

Gemeente Stadskanaal heeft in de kern Stadskanaal diverse technisch en functioneel verouderde binnensportaccommodaties. De accommodaties zijn nog niet eerder gerenoveerd en het einde van de levensduur nadert. Daarbij speelt ook dat niet alle accommodaties even goed benut worden.

IHP onderwijs

Gemeente Stadskanaal heeft voor haar onderwijsaccommodaties een Integraal Huisvestingsplan onderwijs opgesteld. Dit is een plan waarin het toekomstperspectief is opgenomen voor het vernieuwen van scholen. In de basis is het IHP onderwijs leidend voor de keuzes die gemaakt worden over de spreiding van de binnensportaccommodaties in de kern Stadskanaal. Hierbij wordt ook de fasering van het uitvoeringsplan IHP onderwijs in ogenschouw genomen.

Verplichting 2 lesuren bewegingsonderwijs

Vanaf schooljaar 2023-2024 is twee lesuren bewegingsonderwijs verplicht in het basisonderwijs. Leerlingen krijgen dan minimaal 2 lesuren (2 x 45 minuten) bewegingsonderwijs onder leiding van een vakleerkracht of bevoegde groepsleerkracht. Gemeente Stadskanaal is benieuwd of deze ontwikkeling effect heeft op de beschikbare capaciteit van de binnensportaccommodaties. Tevens wordt hierbij gekeken naar het groeiperspectief van de binnensport accommodaties om op termijn 2 klokuren onderwijs per groep te kunnen huisvesten. Niet als wettelijk kader, maar puur ter stimulering van sport en bewegen vanuit het oogpunt van welzijn en gezondheid.

Continurooster basisscholen

Afgelopen jaren zijn veel basisscholen in Stadskanaal overgestapt op een continurooster. Kinderen blijven hierdoor tussen de middag op school tijdens de grote pauze. Doordat de grote pauze hierdoor korter is geworden gaan de scholen ’s middags eerder uit. De gemeente Stadskanaal heeft behoefte aan inzicht in de normatieve en feitelijke bezetting van de gymzalen rekening houdend met de nieuwe eindtijden in het primair onderwijs.

Sportverenigingen

De sportverenigingen vervullen een belangrijke rol bij het laten bewegen van de inwoners uit Stadskanaal. Het zijn de sportverenigingen die de gymzalen en De Spont vooral in de weekenden en 's avonds gebruiken. De sportverenigingen lopen al enkele jaren tegen hun grenzen aan als het gaat om de beschikbare capaciteit in de avonduren, het weekend en de functionele en technische staat van de binnensportaccommodaties. Ook geven de sportverenigingen aan dat ze geen thuisbasis hebben voor ontmoeting en een gezellige derde helft.

Overig

Pagedal heeft tijdens de corona periode in 2020 een strategisch koerswijziging doorgevoerd. De grootschalige evenementen zijn niet meer aan de orde. Hierdoor kan Pagedal volop inzetten op het faciliteren van de sportbehoefte van de inwoners en sportverenigingen uit de gemeente Stadskanaal. Het Pagecentrum heeft de ambitie om het sportcentrum van het noorden te worden.

Vraagstelling

Via dit onderzoek wordt antwoord gegeven op twee hoofdvragen uit de vraagstelling van de gemeente Stadskanaal:

Hoofdvraag I
"Kan de gemeente Stadskanaal op dit moment voldoen aan haar wettelijke zorgplicht als het gaat om het beschikbaar stellen van voldoende capaciteit ten behoeve van het bewegingsonderwijs voor zowel het basis- als voortgezet onderwijs?"

Hoofdvraag II
"Hoe ziet een toekomstbestendige binnensportaccommodatiestructuur eruit welke recht doet aan de behoefte vanuit het onderwijs en de (sport)verenigingen uit Stadskanaal en waarbij de gemeente op een zorgvuldige en betaalbare wijze invulling kan geven aan haar zorgplicht voor het bewegingsonderwijs en het realiseren van haar beleidsambities?"

Totstandkoming IHP

Na een eerste beleidsanalyse heeft vervolgens een analyse plaatsgevonden van de accommodaties. Dit zowel op portefeuilleniveau alsook op gebouwniveau. Hierbij is gebruik gemaakt van de informatie die reeds beschikbaar is zoals de onderhoudsplannen en gegevens over bijvoorbeeld het energieverbruik maar ook van de kennis van gebouwbeheerders en betrokkenen vanuit de gemeente. Om te komen tot een gedragen en toekomstbestendig IHP is het echter essentieel om ook de diverse gebruikers van de verschillende binnensport accommodaties te betrekken. Voor onderwijs- en verenigingspartners heeft dit middels een interview en/of workshopronde plaatsgevonden.

Participatie

Sportverenigingen Stadskanaal:

Op 27 november 2022 heeft de gemeente een bijeenkomst georganiseerd voor de sportverenigingen. Met de sportverenigingen is ingegaan op hun behoefte aan binnensportaccommodaties en benodigde faciliteiten. Onderstaande tekst is een samenvatting van de input die de sportverenigingen hebben gegeven: "De verenigingen vragen de gemeente Stadskanaal om een "sport-hart" te organiseren dat als thuisbasis dient en voelt voor de sportverenigingen! Door alle sporten onder één dak te clusteren ontstaat er meer reuring en dat heeft een stimulerend effect. Het legt de basis om te blijven sporten, nieuwe (leden) aanwas een boost te geven. Mensen voelen zich meer verbonden en aangetrokken om te blijven kijken. Mensen zien elkaar en dat versterkt de sociale cohesie in het dorp. Besef als

gemeente dat het niet alleen gaat om capaciteit/zaalruimte. Het gaat vooral om het in beweging krijgen van de inwoners van Stadskanaal in sport, spel en ontmoeting!

Bilaterale gesprekken onderwijs

Als onderdeel van de opdracht is met alle schoolbesturen (PO, SBO, SO en VO), en in enkele gevallen schooldirecteuren, contact geweest. Doel van hiervan is het valideren en afstemmen van de ingeroosterde klokuren versus de normatieve klokuren. Ook is aan de schoolbesturen een reactie gevraagd op onderstaande vragen en uitgewerkt in bijlage 3:

1. *Zijn er op dit moment knelpunten als het gaat om de inroostering (aantal klokuren, dagen en tijdstippen)?*
2. *Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om inrichting/inventaris/spelmateriaal van de gymzalen?*
3. *Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om de functionaliteit van de gymzalen?*

Afbakening

Het IHP binnensport accommodaties vormt een doorontwikkeling van het voornemen om te komen tot een toekomstperspectief voor de accommodaties in de kern Stadskanaal. Vanwege het voornemen om te komen tot een IHP onderwijs is dit toekomstperspectief opgeschaald. Hierdoor bevat dit IHP een nulmeting en uitwerking van de planvorming voor zowel de kern Stadskanaal als de omliggende kernen.

Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 leest u een samenvatting van het beleid en wettelijk kader wat raakvlakken heeft met binnensport
- Hoofdstuk 3 geeft een samenvatting van de gezamenlijk geformuleerde visie en ambitie aan de hand van een aantal (beleid) speerpunten. Deze speerpunten zijn het uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen.
- In hoofdstuk 4 wordt de vastgoedportefeuille beschreven.
- Hoofdstuk 5 geeft inzage in de resultaten uit de nulmeting van de accommodaties.
- In hoofdstuk 6 is de uitwerking van de bezettingsanalyse weergegeven. Hierbij wordt ingegaan op de benutting van de binnensportaccommodaties door onderwijs en het verenigingsleven.
- In hoofdstuk 7 zijn de oplossing-/denkrichtingen opgenomen die antwoord bieden op de centrale vraagstelling uit hoofdstuk 1. Hierbij wordt voorgesorteerd op het maken van een gefundeerde keus qua denkrichting teneinde deze financieel te onderbouwen.
- In hoofdstuk 8 brengen we dit samen in een voorstel voor een uitvoeringsagenda van faseringsplan en bijbehorende financiële consequenties per fase.

2 Wat is het vertrekpunt?

Het IHP binnensport is een vervolg op en houdt rekening met o.a. het onderstaande beleid- en wettelijk kader.

Beleid

Coalitieakkoord

De opgaven waar de gemeente voor staat gaan onder meer over de energietransitie, een toenemende kwetsbare financiële positie van onze inwoners, de omgang van de mens met natuur en klimaat, de onderhoudsstaat van onze belangrijke voorzieningen, de ambitie om de kloof tussen bestuur en inwoners kleiner te maken en een ingewikkelde en krappe woningmarkt. We blijven investeren in gezondheid van onze inwoners, goed onderwijs en een robuuste arbeidsmarkt. Leefbaarheid vraagt om vitale kernen met een goed voorzieningenaanbod en een goede fysieke en digitale infrastructuur en toegankelijkheid. We willen ruimte bieden voor innovatie en samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid stimuleren en faciliteren.

Lokaal sport- en preventieakkoord;

Sport is van grote maatschappelijke waarde. Het is voor velen een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven. Het draagt bij aan onze fysieke en mentale gezondheid, creëert saamhorigheid en biedt kansen voor persoonlijke ontwikkeling. Iedereen in Nederland heeft de kans om zonder belemmering te sporten, te excelleren in sport en te genieten ván sport. We inspireren zoveel mogelijk mensen met de kracht van sport. Want sport versterkt!' - ***Sportakkoord II (2022)***

De gemeente Stadskanaal onderstreept samen met lokale netwerkpartners het maatschappelijke belang van sporten. Verschillende doelen voortkomend uit het lokaal sportakkoord De focus ligt hierbij op de drie onderstaande pijlers binnen het lokaal Sportakkoord:

1. Vitale sportaanbieders/ positief sportklimaat
2. Jeugd vaardiger in beweging
3. Inclusief sporten

Integraal huisvestingsplan onderwijs;

Goede schoolgebouwen zijn cruciaal voor goed onderwijs. Gemeenten en schoolbesturen zijn hiervoor samen verantwoordelijk. Steeds vaker maken zij hierover afspraken in een Integraal Huisvestingsplan (IHP). Naar verwachting is het vanaf 2025 voor gemeenten verplicht een IHP op te stellen, evenals het committeren aan het uitvoeringsplan van de eerste 4 jaar. (bron: website PO-raad). Het IHP binnensport volgt hierin de opzet en fasering van het IHP onderwijs met eenzelfde commitment en doorkijk.

Wettelijke kader

Bewegingsonderwijs (zorgplicht)

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht om voldoende geschikte ruimte voorbewegingsonderwijs aan te bieden. De gemeente kan gymzalen of zaaldelen toewijzen op basis van haar verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Hierbij wordt rekening gehouden met de volgende afstandscriteria . Dit gemeten op basis van de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.
max. 1 km voor een school in het primair onderwijs
max. 1 km voor een school in het speciaal(voortgezet) onderwijs
max. 2 km voor een school in het voortgezet onderwijs
Als vervoer naar een verder weg gelegen lokaalbewegingsonderwijs voor de gemeente financieel een goed alternatief is, kan het college besluiten in plaats van een voorziening (lokaal bewegingsonderwijs) het vervoer naar het lokaal bewegingsonderwijs te vergoeden.

Vanuit haar zorgplicht stelt gemeente Stadskanaal voor scholen in het basisonderwijsonderwijs tenminste 1,5 klokuur per week en per normatieve groep beschikbaar. In deze groepen zitten leerlingen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. Kinderen in de leeftijd van 4 tot 6 jaar krijgen in een speellokaal bewegingsonderwijs. Als een school geen beschikking heeft over een speellokaal stelt gemeente Stadskanaal capaciteit in een gymzaal beschikbaar.

Duurzaamheid

Met het klimaatakkoord van Parijs als grondslag, heeft een aantal maatschappelijke sectoren, waaronder gemeenten en onderwijs, sectorale routekaarten opgesteld. Hierin is opgenomen op welke wijze het vastgoed in de sector CO2-arm en aardgasvrij wordt gemaakt richting 2050.
Het streefdoel is dat in 2030 een CO2-reductievan 49% is behaald en het einddoel is om voor 2050 tot 95% afbouw van de uitstoot vanCO2 te komen ten opzichte van het niveau in1990.
Specifiek voor sport is er op 23 januari 2020een Routekaart verduurzamen sport voorgemeenten.

Hierin zijn 3 ambities beschreven:

- CO2 arme sportaccommodaties (95% in2050)
- Duurzaam beheer van sportvelden
- Circulaire sport / gebruik van circulaire materialen
- Klimaat adaptieve sportomgeving

Deze routekaart is niet ondertekend door de VNG en op 25 juni 2020 heeft de VNG de Sectorale Routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed incl. sport gepresenteerd. Het bevat de volgende uitgangspunten:

- Streefdoel CO2 reductie van 49% in 2030;
- Einddoel CO2 reductie van 95% in 2050;
- 100% aardgasvrij in 2050

De doelen voor CO2 reductie gelden op portefeuilleniveau, het doel voor aardgasvrije gebouwen op objectniveau.

Ten aanzien van de aanpak zijn er twee richtinggevende uitgangspunten:

- Verduurzamen op natuurlijke momenten: momenten waarop het gebouw of een gebouwonderdeel zijn technische en/of economische levensduur bereikt en waarop een nieuwe afweging voor investering gemaakt dient te worden.

- Kosteneffectiviteit: investeringen in energiebesparende maatregelen verdienen zichzelf voor een deel terug. Echter ook voor een deel niet. Dit vraagt om een uitgekiende en gefaseerde aanpak.

De routekaart gaat uit van 3 stappen:

1. Regulier vervangen van gebouwen middels nieuwbouw of renovatie die voldoet aan BENG of ENG. Gebouwen van voor 1992;
2. Versnelling en integraal verduurzamen van de bestaande voorraad;
3. Overige gebouwen aardgasvrij maken.

Uitgangspunten bij nieuwbouw:

- Energieneutraal (ENG)
- Gebruik waar mogelijk circulaire materialen;
- Bouw klimaat adaptief.

Bij levensduur verlengende renovatie:

- Bijna energieneutraal (BENG)
- Energielabel A.

3 Welke speerpunten?

Met het geschetste beleid en wettelijk kader, heeft de gemeente de volgende speerpunten geformuleerd om invulling te geven aan haar visie en ambitie als basis voor het IHP binnensport.

Vitale sportaanbieders / positief sportklimaat

Een belangrijk thema vanuit het lokaal sportakkoord is ‘de vitale sportaanbieders’. De afgelopen jaren hebben veel sportaanbieders het lastig gehad door de coronamaatregelen en de stijgende kosten (inflatie). Vanuit het Sportakkoord worden lokale verenigingen zo goed mogelijk geïnformeerd over de ontwikkelingen en regelingen om daarmee actief aan te sluiten bij vraagstukken die er spelen. Daarnaast helpt het de verenigingen en andere aanbieders om op de hoogte te blijven van actualiteiten en ontwikkelingen voor hun eigen organisatie/vereniging.

Jeugd vaardiger in beweging

Het is, nog steeds, een zeer belangrijk speerpunt om de jeugd structureel ‘vaker’ in beweging te krijgen, maar ook motorisch vaardiger te maken. De insteek met alle betrokkenen is om zo vroeg mogelijk te starten, zodat dit in de tienerjaren gecontinueerd kan worden. De focus ligt hierbij met name op het plezier in bewegen en het onderdeel maken van de leefstijl van de jeugd. De basisvaardigheden in het bewegen moeten zich goed ontwikkelen omdat deze in alle beweegvormen terugkomen. Het faciliteren van de gewenste kruisbestuiving tussen onderwijs en (sport)verenigingen vormt hierin een belangrijk onderdeel.

Inclusief sporten

Naast de jeugd, richt het Sportakkoord zich ook op doelgroepen voor wie sport en beweging misschien minder vanzelfsprekend is. Het grote doel is dan ook: inclusief sporten duidelijk op de kaart zetten bij zowel aanbieders als inwoners. Door het inclusief sporten laten we zien dat alle inwoners, ook inwoners die te maken hebben met kwetsbaarheden, aan kunnen sluiten bij sportactiviteiten en aan de slag kunnen gaan met vitaliteit.
Hierbij is het belangrijk dat de lokale aanbieders vanuit inclusie gaan denken en de vindbaarheid en zichtbaarheid van het lokale en regionale aanbod voor deze doelgroep gaat verbeteren.

Inzetten op het mentaal welbevinden en de eigen kracht van de inwoners

Een voorbeeld hiervan is dat vanaf januari 2023 Stadskanaal een JOGG-gemeente is. JOGG staat voor Jongeren Op Gezond Gewicht en biedt lokale, bewezen effectieve aanpak waarin bestaande interventies en activiteiten in Stadskanaal zijn in te passen. JOGG is een programmatische aanpak en plaatst dat wat in de gemeente al wordt georganiseerd binnen een breder kader. Dit door binnen de JOGG-aanpak een breder aanbod te creëren vanuit bestaande activiteiten.

Facilitering van een rijk verenigingsleven

De gemeente Stadskanaal telt zo’n 65 sportverenigingen die een breed scala aan sporten aanbieden. Behalve voor het sporten zelf zijn de sportverenigingen ook van grote sociale betekenis. Voor sportverenigingen zijn vrijwilligers van onschatbare waarde. In totaal zijn er honderden inwoners betrokken als vrijwilliger en/of als sporter. We scheppen de voorwaarden voor goed functionerende verenigingen.

Stimuleren van bewegen in de openbare ruimte

Een aantrekkelijk park nodigt uit tot wandelen of hardlopen. Een mooie fietsroute door de natuur nodigt uit tot fietsen. De fysieke en sociale omgeving zijn, veelal onbewust, van invloed op het beweeggedrag van mensen. Een beweegvriendelijke openbare ruimte heeft een preventieve werking op de gezondheid van mensen in jouw gemeente en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan gezond ouder worden.

Het stimuleert inwoners, bewust en onbewust, om te bewegen en sporten en daarnaast bijdragen aan de doorgaande ontwikkeling van hun motorische vaardigheden. Op steeds meer plekken in de openbare ruimte worden beweegaanleidingen toegevoegd en drempels om te bewegen weggenomen. Ook de meer traditionele sport- en beweegaccommodaties (zoals de sportvelden en sporthallen) blijven belangrijk. We zorgen ervoor dat deze accommodaties passen bij de behoefte van onze inwoners, nu en in de toekomst.

Kwaliteitsimpuls binnensportaccommodaties

Gemeente Stadskanaal hecht waarde aan vitale inwoners. Aan ‘bewegen’ is op verschillende manieren invulling te geven. Hiervoor is niet altijd fysieke huisvesting nodig. Echter voor bepaalde georganiseerde (bal)sporten is dat wel het geval. Deze sporten stellen daarbij specifieke eisen aan de huisvesting zoals: de afmeting van de oefenruimte (het veld), een minimale vrije hoogte. Op dit moment voldoen alle binnensportaccommodaties aan de uitgangspunten van de VNG. De ambitie is om accommodaties bij vervanging en of levensduurverlengde renovatie zoveel mogelijk te laten voldoen aan de uitgangspunten van KVLO[1] ten behoeve van een extra kwaliteitsimpuls.

Argumenten:
de KVLO heeft een aantal jaren geleden een advies uitgebracht om de minimale grootte van een gymzaal te wijzigingen van 21 x 12 meter naar 22 x 14 meter. Er is hiervoor een aantal belangrijke argumenten aangedragen. Zo zijn de groepen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs groter geworden, waardoor er meer “beweegruimte” nodig is. Om effectief en gevarieerd les te kunnen geven maar ook om een veilige gymles te kunnen bieden en ongevallen te voorkomen. Daarnaast zijn er vakinhoudelijk belangrijke beweegredenen om niet voor een 12 meter maar voor een 14 meter brede gymzaal te kiezen. Het belangrijkste vakinhoudelijke argument is het lesgeven in meerdere situaties. Oftewel het aanbieden van drie of meer activiteiten gelijktijdig. Deze manier van lesgeven vergroot de bewegingsintensiteit en leidt ertoe dat activiteiten vaak “in de breedte” worden gegeven. En die 2 meter extra is dan zeer gewenst om de activiteiten goed tot hun recht te laten komen.

Eén van de bekendste leerlijnen binnen bewegingsonderwijs is zwaaien. Groot nadeel van zwaaien is dat het veel ruimte inneemt over de lengte van een gymzaal, waardoor naast het zwaaien weinig ruimte overblijft voor andere activiteiten. Maar dit probleem is er niet met een 14 meter brede gymzaal. Er kan dan gezwaaid worden over de breedte van de zaal, waardoor de overige zaalruimte veel effectiever voor andere activiteiten kan worden gebruikt.
Ook voor sportspelen, zoals volleybal, badminton, basketbal, korfbal en voetbal biedt de 2 meter extra in de breedte en de meter in de lengte meerwaarde. In de gymles maar ook voor trainingen van sportverenigingen in de gymzalen. Sporten – basketbal, korfbal, voetbal, hockey- tijdens de gymles, waarbij het recht van aanval halen centraal staat, worden vaak in meerdere situaties naast elkaar aangeboden. De 2 meter extra zorgen letterlijk voor meer diepte in het spel zodat deze sportactiviteit beter tot z’n recht komt en de activiteit beter “loopt”. En bij netspelen over de breedte zoals volleybal en badminton is er meer ruimte achter de achterlijn, waardoor het bekende kort-lang spel –sparren- veel meer uitdaging krijgt. Bij trainingen van sportverenigingen in de avonduren is er meer uitloop buiten de speelbelijning, waardoor de training veiliger is en de kans op aanraking met de muur kleiner is.

[1] *De KLVO is dé vakgroep voor docenten en leerkrachten lichamelijke opvoeding én combinatiefunctionarissen onderwijs en sport.*

Efficiënte benutting en exploitatie

In de toekomst wil de gemeente haar binnensportaccommodaties efficiënter organiseren. Gemeente Stadskanaal zet in op het verantwoord reduceren van het aantal binnensportaccommodaties, passend binnen de kaders van haar wettelijke taak[2]. Ook het concentreren van binnensportaccommodaties (zaaldelen) behoort tot de mogelijkheden zodat deze in de avonduren en het weekend beter te benutten zijn door het verenigingsleven. Het indikken en clusteren van accommodaties (zaaldelen) maakt het mogelijk om de accommodaties beter te benutten in de avonduren en de weekenden. Een goede benutting leidt in de basis ook tot een betere vastgoed exploitatie. Vooral het reduceren/clusteren van accommodaties/zaaldelen biedt kansen om de structurele vastgoed exploitatiekosten te optimaliseren. De vastgoed exploitatiekosten zijn te verdelen in twee categorieën:

1. Eigenaarslasten (rente en afschrijving, groot onderhoud en verzekeringen en belastingen);
2. Gebruikerslasten (klein onderhoud, energiekosten, schoonmaakkosten, beheerderskosten et cetera).

In aanvulling op de structurele vastgoed exploitatiekosten, zijn de eenmalige investeringskosten ook te reduceren omdat ten opzichte van de huidige situatie minder m² terug gebouwd dan wel levensverlengend gerenoveerd hoeft worden. Tevens zal de verdere verduurzaming van de accommodaties leiden tot lagere gebruikerslasten.

2 *Passend binnen de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2022.*

4 Zo ziet onze portefeuille eruit!

In dit hoofdstuk is een inventarisatie opgenomen van de binnensportaccommodaties in de gemeente Stadskanaal. De accommodaties zijn onder te verdelen in een: gymzaal, sportzaal en sporthal. Het verschil tussen deze accommodaties wordt verklaard door het aantal zaaldelen. Een gymzaal betreft 1 zaaldeel. Als twee zaaldelen fysiek aan elkaar zitten is er sprake van een sportzaal. Bij drie zaaldelen aan elkaar is er sprake van een sporthal. Ubbo Emmius heeft alleen gymzalen omdat deze niet fysiek aan elkaar gesitueerd zijn. In de inventarisatie is tevens een aantal gegevens uitgewerkt zoals: bouwjaar, eigendom en het aantal zaaldelen.

Binnensportaccommodaties en capaciteit kern Stadskanaal

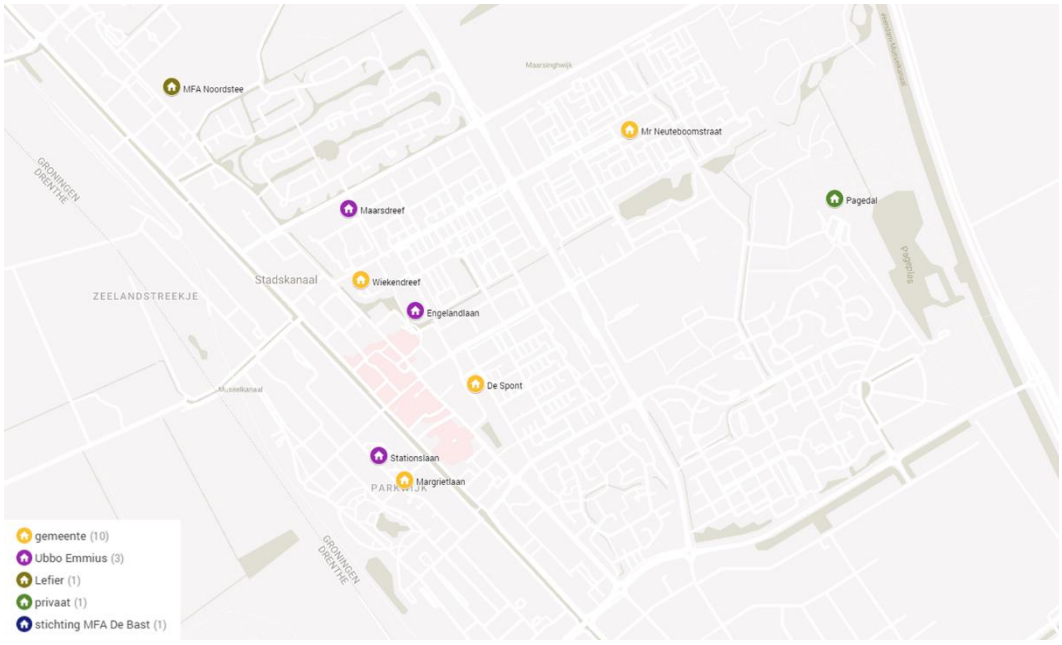
In tabel 1 zijn alle binnensportaccommodaties uit de kern Stadskanaal opgenomen[3].

Tabel 1: overzicht binnensportaccommodaties kern Stadskanaal

Type	Naam accommodatie	Bouwjaar	Eigenaar	Lokalen
Gymzaal	De Wiekedreef	1970	Gemeente	1
Gymzaal	Margrietlaan	1970	Gemeente	1
Gymzaal	Meester Neuteboomstraat	1970	Gemeente	1
Sporthal	De Spont	1963	Gemeente	2
Sporthal	Pagecentrum	1990	Particulier	3
Gymzaal	Ubbo Emmius Maarsdreef	1976, 1996	Ubbo Emmius*	2
Gymzaal	Ubbo Emmius Stationslaan	1925, 1965, 2004	Ubbo Emmius*	2
Gymzaal	Ubbo Emmius Engelandlaan	1966	Ubbo Emmius*	1
Gymzaal	MFA Noordstee	2012	Lefier	1

**) Juridisch eigendom van Ubbo Emmius, economisch claimrecht ligt bij de gemeente.*

Afbeelding 1 toont de geografische spreiding van de binnensportaccommodaties. De accommodaties zijn geduid met een specifieke kleur. Een toelichting op de kleuren is opgenomen in de legenda.

Afbeelding 1. Spreiding binnensportaccommodaties kern Stadskanaal

[3] *De lokalen bewegingsonderwijs bij de school voor speciaal basis onderwijs De Baldakijn en een school voor speciaal onderwijs de Meidoornschool, zijn buiten beschouwing gelaten en maken onderdeel uit van het IHP onderwijs.*

Binnensportaccommodaties en capaciteit dorpen Stadskanaal

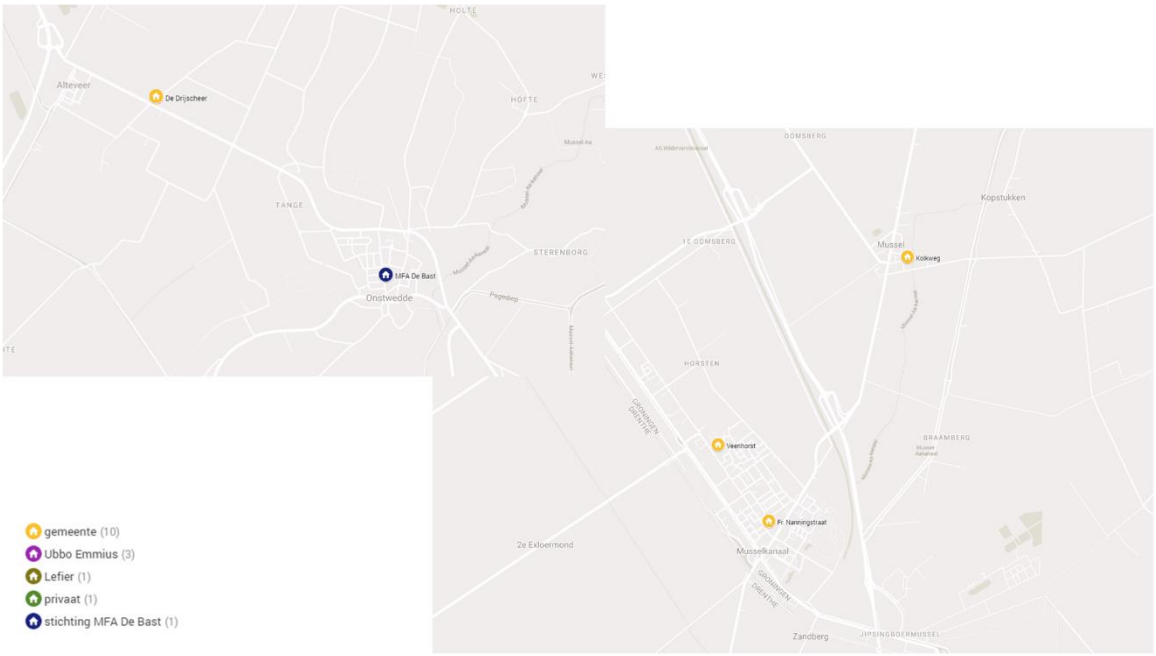
In tabel 2 zijn alle accommodaties uit de dorpen van Stadskanaal opgenomen.
Voor alle accommodaties is het bouwjaar en het aantal lokalen (zaaldelen) weergegeven.

Tabel 2: overzicht binnensportaccommodaties overige kernen Stadskanaal

Type	Naam	Bouwjaar	Eigenaar	Zaaldelen
Sporthal	De Veenhorst	1978	Gemeente	3
Gymzaal	Fr. Nanningstraat	1960	Gemeente	1
Gymzaal	Akkerweg	1955	Gemeente	1
Gymzaal	Kolkweg	1969	Gemeente	1
Sportzaal	MFA De Bast	2011	Stichting MFA De Bast*	2
Gymzaal	De Drijscheer	1981	Gemeente	1

**) Het juridisch eigendom van MFA De Bast is ondergebracht in een stichting.*

Afbeelding 2 toont de geografische spreiding van de binnensportaccommodaties. De accommodaties zijn geduid met een specifieke kleur. Een toelichting op de kleuren is opgenomen in de legenda.

Afbeelding 2. Spreiding binnensportaccommodaties dorpen Stadskanaal

5 Uit de nulmeting blijkt!

Alle accommodaties in eigendom van de gemeente Stadskanaal zijn voor dit onderzoek geschouwd, beoordeeld en gewaardeerd. Dit heeft zowel kwalitatief als kwantitatief plaatsgevonden. Met behulp van deze informatie zijn de accommodaties aan de hand van een vijftal thema's gewaardeerd.

Bepalen scores
Per thema is een score gegeven van: 4. uitstekend, 3. goed, 2. matig of 1. slecht. De inschaling van de gebouwen heeft grotendeels op basis van kwantitatieve gegevens die beschikbaar zijn plaatsgevonden. Het is echter niet op alle onderdelen een exacte wetenschap. De inschaling is een hulpmiddel om te komen tot een juiste waardering van de kwaliteit van de gebouwen.

Toetsingskader

Het toetsingskader bestaat uit 5 thema's. Deze thema's worden ingezet om de verschillende accommodaties te beoordelen en om te kijken welke maatregel / vastgoedstrategie te adviseren is. Naast deze beoordeling aan de hand van de 5 thema's wordt ook gekeken naar andere (externe) factoren of ontwikkelingen. In samenhang bepaalt dit of een accommodatie een plek krijgt op de uitvoeringsagenda.

Tabel 3: toetsingskader accommodaties

	Beleving	Functionaliteit	Technisch	Duurzaamheid	Bezetting
4. Uitstekend	Gemiddelde waardering bij gemeente, onderwijs en verenigingen accommodatie > 9	Voldoet (vrijwel) volledig uitgangspunten NOC*NSF, KVLO, ITS	Gemiddelde conditiescore 1	Energielabel A / ENG	Gemiddelde bezetting > 75%
3. Goed	Gemiddelde waardering bij gemeente, onderwijs en verenigingen accommodatie > 7	Voldoet grotendeels aan uitgangspunten NOC*NSF, KVLO, ITS	Gemiddelde conditiescore 2	Energielabel B / BENG	Gemiddelde bezetting > 60%
2. Matig	Gemiddelde waardering bij gemeente, onderwijs en verenigingen accommodatie > 5,5 < 7	Voldoet qua zaalafmeting niet aan NOC*NSF/ KVLO	Gemiddelde conditiescore 3	Energielabel C/D	Gemiddelde bezetting > 45%
1. Slecht	Gemiddelde waardering bij gemeente, onderwijs en verenigingen accommodatie < 5,5	Voldoet qua zaalafmeting niet aan standaard maat VNG	Gemiddelde conditiescore < 3	Energielabel E/F/G	Gemiddelde bezetting < 45%

Toelichting van het toetsingskader

Tabel 4: toelichting toetsingskader accommodaties Stadskanaal

Beleving & Waardering	Functionaliteit	Technisch	Duurzaamheid	Bezetting
Voor een beoordeling op dit onderdeel is gekeken naar een gemiddelde van de waardering die de gebruikers uitspreken over een accommodatie, evenals de waardering van het team sport. Deze waardering van de gebruikers is tot stand gekomen middels een interactieve werksessie met verenigingen, bilaterale overleggen met de scholen en overall indruk beleidsteam sport. Het is een kwalitatief oordeel, die aan enige subjectiviteit onderhevig kan zijn, maar in combinatie met de overige 5 thema's wel een integraal beeld geeft.	Voor de beoordeling op dit onderdeel is gekeken naar de volgende thema's. Allereerst is de functionaliteit beoordeeld aan de hand van de normen & adviezen die er zijn voor sportaccommodaties op basis van de VNG, KVLO en NOC*NSF. Vanuit de VNG betreft dit de gemeentelijke zorgplicht voor scholen, inclusief de lokalen voor bewegingsonderwijs. Vanuit de KVLO (Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding) betreft dit adviezen zoals vastgelegd in het Handboek Huisvesting Bewegingsonderwijs. Vanuit NOC*NSF betreft dit de normen zoals vastgelegd in het Handboek Sportaccommodaties. In deze documenten zijn honderden eisen opgenomen. De waardering is in dit geval bepaald door met name de zaalafmetingen en afmetingen van overige relevante ruimten (kleed- en doucheruimten, toestellenbergingen). Daarnaast is bij dit onderdeel gekeken naar de toegankelijkheid van de accommodaties. Dit is meetbaar aan de hand van bijvoorbeeld een ITS-criteria. Dit staat voor Internationaal Toegankelijkheidssymbool. Het advies is om nieuwe accommodaties te laten voldoen aan de ITS criteria zoals nader uitgewerkt in de Richtlijnen Toegankelijkheid Indoor Sportaccommodaties. Nieuwe gymzalen te laten voldoen aan de adviezen van KVLO en nieuwe sporthallen te laten voldoen aan de adviezen van KVLO en normen Handboek Sportaccommodaties.	Voor de beoordeling van de technische staat is gebruik gemaakt van de volgende indicator **De gemiddelde conditiescore** De conditiescore is bepaald naar aanleiding van de conditiescore die is vastgesteld op basis van de beschikbare MJOP's i.c.m. de uitgevoerde schouw van alle accommodaties. . Ook het oordeel van de afdeling vastgoed is hierin meegenomen.	Voor de beoordeling van het thema duurzaamheid is gebruik gemaakt van de volgende indicator: **Energielabel** De energielabels zijn tijdens de schouw geduid door een erkend adviseur. Op dit moment zijn ze nog niet opgenomen in het meerjaren onderhoudsplan.	Voor de beoordeling van de bezetting is gebruik gemaakt van het overzicht met bezettingscijfers, zoals aangereikt door de gemeente Stadskanaal. Daarin wordt onderscheid gemaakt in de bezetting per: dag, avond, zaterdag, zondag. Er wordt gerekend met de volgende planningsnorm per week: PO: onderwijs 26 uur, derden 46 uur = total 72 uur. VO: onderwijs 40 uur, derden 32 uur = total 72 uur.

Beoordeling kern Stadskanaal

Onderstaand de beoordeling van de accommodaties in de kern Stadskanaal aan de hand van het toetsingskader.

Tabel 5: beoordeling accommodaties kern Stadskanaal

	Beleving	Functionaliteit	Technisch	Duurzaamheid	Bezetting
Sporthal De Spont	>5,5 <7	2 zalen > VNG	conditie 3	Label D	94%
Gymzaal Mr. Neuteboomstraat	<5,5	VNG	conditie 3	Label E	48%
Gymzaal Margrietlaan	<5,5	VNG	conditie 3	Label D	47%
Gymzaal Engelandlaan (Ubbo)	<5,5	VNG	conditie 3	Label E	39%
Sportzaal Maarsdreef (Ubbo)	<5,5	VNG	conditie 3	Label E	41%
Gymzaal Wiekedreef	<5,5	VNG	conditie 3	Label D	69%
Sportzaal Stationslaan (Ubbo)	<5,5	VNG	conditie 3	Label E	40%

Toelichting:
Op basis van de bovenstaande weergave van de kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de individuele accommodaties, kan gesteld worden dat grootschalige renovatie of nieuwbouw voor alle accommodaties gefaseerd wenselijk is in de komende jaren. Afhankelijk van de bezettingsanalyse in hoofdstuk 6 zal blijken in hoeverre inkrimping van de accommodaties mogelijk is. Op basis hiervan blijkt de exacte opgave en afweging.

Beoordeling omliggende kernen

Onderstaand de beoordeling van de accommodaties in de omliggende kernen van de gemeente Stadskanaal aan de hand van het toetsingskader.

Tabel 6: beoordeling accommodaties omliggende kernen Stadskanaal

	Beleving	Functionaliteit	Technisch	Duurzaamheid	Bezetting
MFA De Bast	>9	>VNG	conditie 1	geen label	61%
Sporthal De Veenhorst	>7	VNG	conditie 3	C	44%
gymzaal fr. Nanningstraat	>5,5 <7	VNG	conditie >3	G	21%
gymzaal De Kolk	>5,5 <7	VNG	conditie 3	E	19%
gymzaal De Drijscheer	>5,5 <7	VNG	conditie 3	C	22%
gymzaal Akkerweg	<5,5	<VNG	conditie >3	G	15%

Toelichting:
Op basis van de bovenstaande weergave van de kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de individuele accommodaties, kan gesteld worden dat MFA De Bast voldoet aan de gestelde basisnormen. Instandhouding en verdere verduurzaming richting BENG is het advies op basis van uitvoering meerjaren onderhoud. Voor De Veenhorst is een upgrade naar BENG wenselijk middels de vervanging van het installatiepakket op middellange termijn. Voor de overige accommodaties geldt dat grootschalige renovatie of nieuwbouw gefaseerd wenselijk is in de komende jaren. Afhankelijk van de bezettingsanalyse in hoofdstuk 6 zal blijken in hoeverre inkrimping van de accommodaties mogelijk is. Op basis hiervan blijkt de exacte opgave en afweging.

6 Zo benutten we de binnensportaccommodaties!

De binnensportaccommodaties worden voor verschillende activiteiten en organisaties gebruikt. Voor het bewegingsonderwijs heeft gemeente Stadskanaal een zorgplicht om voldoende capaciteit (lokalen bewegingsonderwijs) beschikbaar te stellen. Voor de sportverenigingen stelt de gemeente aan de hand van o.a. haar sportakkoord capaciteit beschikbaar. Om vast te stellen of de gemeente Stadskanaal nu en in de toekomst voldoet aan haar zorgplicht voor bewegingsonderwijs, is in dit hoofdstuk de benutting van alle binnensportaccommodaties in beeld gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen het gebruik van de accommodaties door onderwijs t.b.v. bewegingsonderwijs en het verenigingsleven. Door de bezetting af te zetten tegen de beschikbare norm-capaciteit van een accommodatie wordt duidelijk in welke mate een accommodatie bezet is. In bijlage 1 is uitgewerkt wat de norm-capaciteit van een zaaldeel is. In tabel 7 is de norm-capaciteit van een gymzaal/zaaldeel weergegeven.

Tabel 7: normcapaciteit binnensportaccommodaties

	Norm-capaciteit binnensportaccommodatie (klokuren)		
	Onderwijs	Verenigingsleven	Totaal
Basisonderwijs	26	46	72
Voortgezet onderwijs	40	32	72

In dit hoofdstuk is voor de kern Stadskanaal in paragraaf 6.1 en overige kernen van Stadskanaal in paragraaf 6.2 een uitwerking opgenomen van een analyse van:

- de normatieve klokuurbehoefte van scholen;
- de feitelijk klokuurbehoefte van scholen (wat ze feitelijke aanvragen en wordt ingeroosterd);
- de feitelijke bezetting van de binnensportaccommodaties door het verenigingsleven;
- de feitelijke bezetting van onderwijs en verenigingsleven bij elkaar genomen.

Bovenstaande analyses zijn afgezet tegen de norm-capaciteit zoals in bovenstaande tabel is weergegeven. Hierdoor wordt duidelijk wat de feitelijke bezetting is van de binnensportaccommodaties.

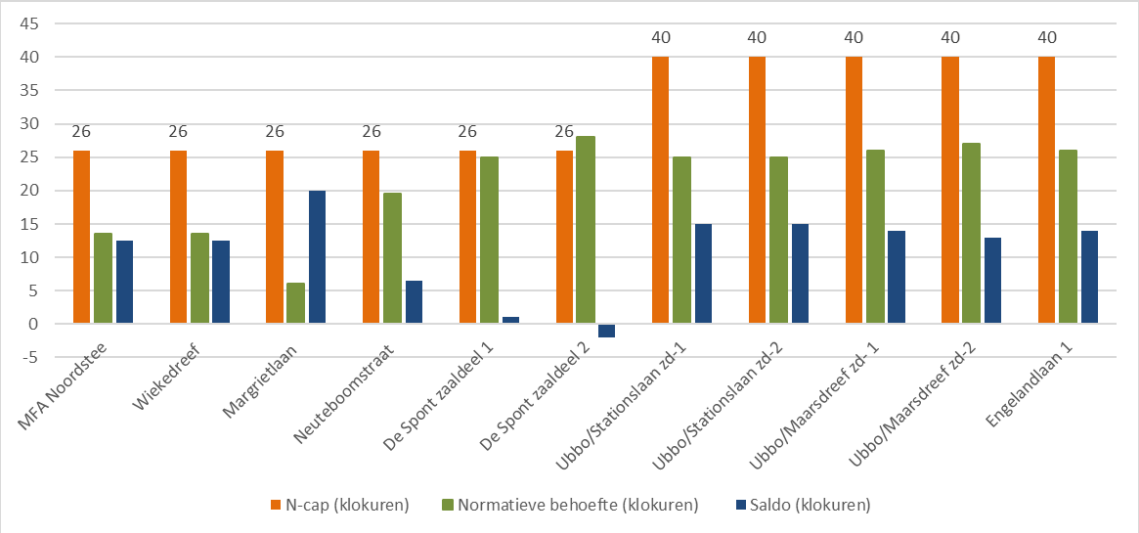
De normatieve klokuurbehoefte voor bewegingsonderwijs van de scholen is berekend volgens het wettelijk kader uit hoofdstuk 2. Dit houdt in dat voor alle basisscholen een berekening is gemaakt van het normatief aantal groepen, vermenigvuldigt met 1,5 klokuur. Deze 1,5 klokuur betreft twee lesuren van 45 minuten. Ook is een berekening gemaakt uitgaande van 2 klokuren per groep. Dit om een gevoel te krijgen bij de bezetting als de normatieve klokuren per groep door de Rijksoverheid wordt verhoogd. Ook kan de gemeente zelf besluiten om dit ‘extra’ te faciliteren op basis van haar Sportakkoord.

Bezetting kern Stadskanaal

Bezetting onderwijs op basis van normatieve behoefte

In onderstaande afbeelding 1 is de normatieve klokuurbehoefte afgezet tegen de norm-capaciteit voor basis- en voortgezet onderwijs zoals beschreven in bijlage 1.

Afbeelding 1: normatieve behoefte versus normcapaciteit basis- en voortgezet onderwijs

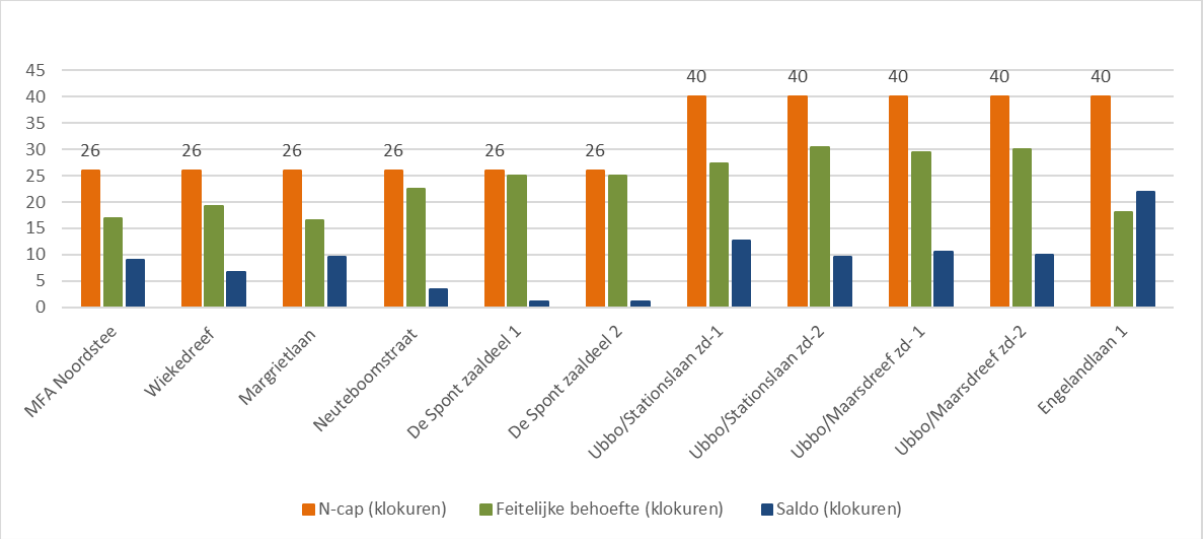
Conclusie:
Gymzalen MFA Noordstee, de Wiekedreef en Margrietlaan worden niet goed benut op basis van de normatieve klokuurbehoefte. Er is overdag nog ruim capaciteit beschikbaar voor het bewegingsonderwijs van basisscholen. De gemeente Stadskanaal kan met de huidig beschikbare capaciteit in ruime mate voldoen aan haar zorgplicht.

Nota bene:
Uit bovenstaande afbeelding wordt tevens duidelijk dat wanneer het normatief aantal klokuren per groep van 1,5 naar 2 gaat, deze prima op te vangen is binnen de capaciteit van de binnensportaccommodaties.

Bezetting onderwijs op basis van feitelijke behoefte

In afbeelding 2 is de feitelijke klokuurbehoefte afgezet tegen de norm-capaciteit van de binnensportaccommodaties voor het basis- en voortgezet onderwijs. De feitelijke behoefte is gebaseerd op de daadwerkelijk ingeroosterde uren.

Afbeelding 2: feitelijke bezetting versus normcapaciteit basis- en voortgezet onderwijs

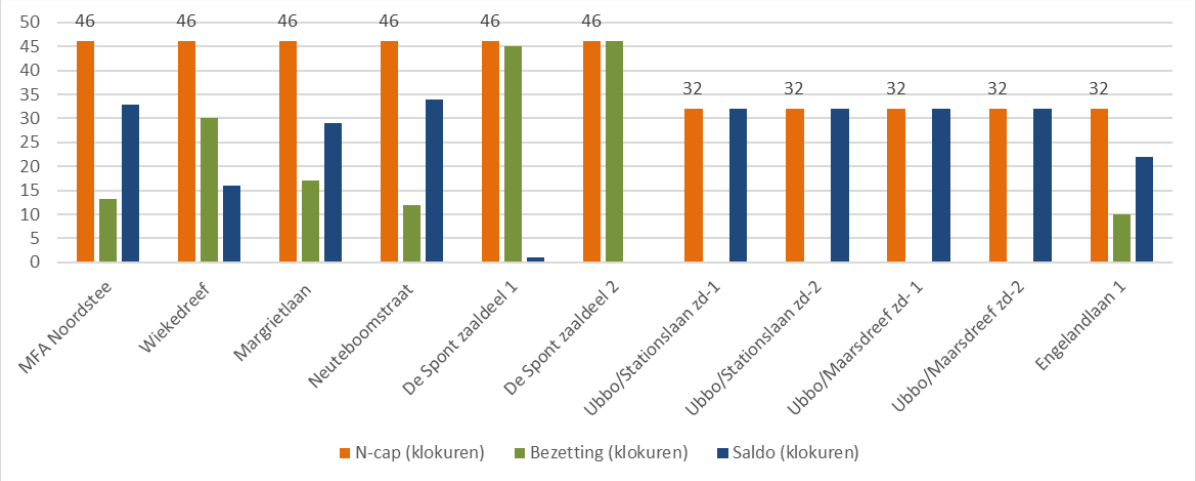
Conclusie:

Op basis van de feitelijke behoefte worden de gymzalen van de gemeente Stadskanaal redelijk goed benut. De gymzalen van Ubbo Emmius worden niet allemaal volledig bezet. Vooral de gymzaal aan de Engelandlaan heeft een slechte bezetting (minder dan 50% van de norm-capaciteit). De gemeente Stadskanaal kan met de huidige capaciteit in ruime mate voldoen aan haar zorgplicht.

Bezetting binnensportaccommodaties door verenigingsleven

In onderstaande afbeelding 3 is de bezetting van de binnensportaccommodaties door het verenigingsleven afgezet tegen de norm-capaciteit.

Afbeelding 3: feitelijke bezetting verenigingsleven versus de normcapaciteit

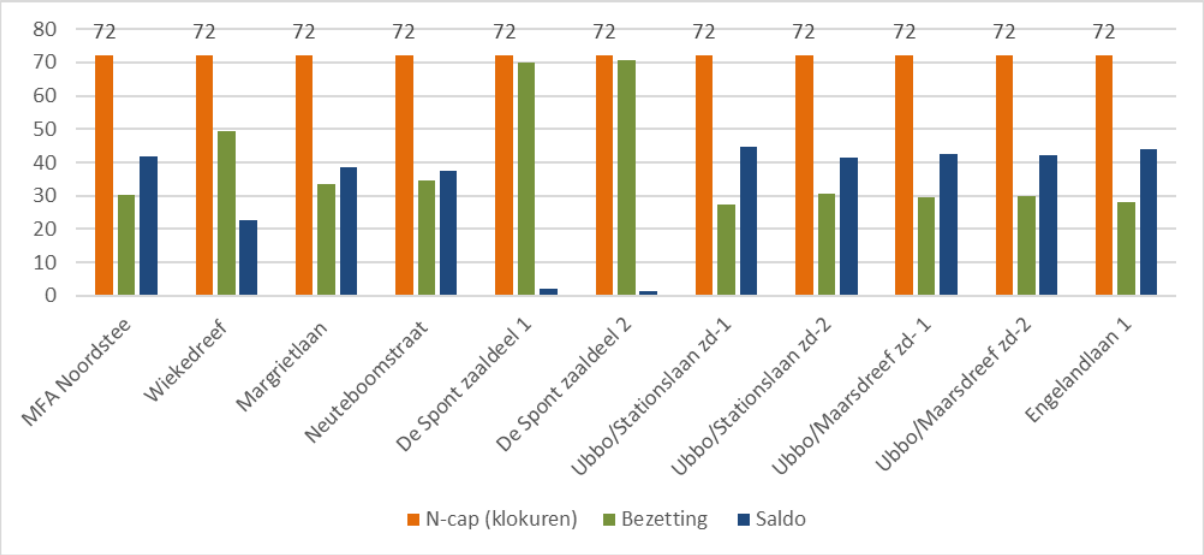
Conclusie

Uit bovenstaande afbeelding wordt duidelijk dat het verenigingsleven hoofdzakelijk gebruikmaakt van de binnensportaccommodaties in (juridisch) eigendom van de gemeente Stadskanaal. De beschikbare capaciteit van De Spont wordt volledig benut door het verenigingsleven. Alle gemeentelijke gymzalen worden door het verenigingsleven gebruikt, maar zijn nog niet volledig benut. Ook de gymzalen van Ubbo Emmius worden in de avonduren niet benut. Uitgezonderd de gymzaal aan de Engelandlaan.

Totale bezetting

De onderstaande afbeelding 4 toont de totale feitelijke bezetting van de binnensportaccommodaties.

Afbeelding 4: totaaloverzicht feitelijke bezetting binnensportaccommodaties

Conclusie:

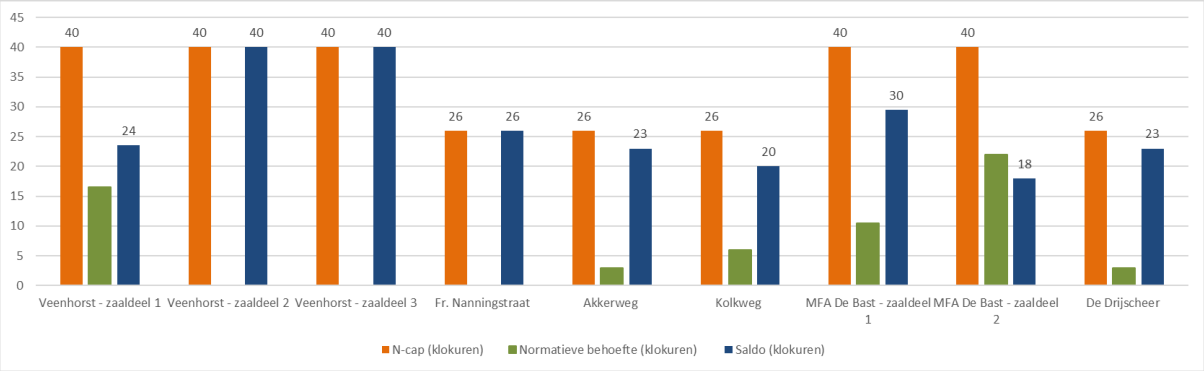
Te stellen is dat Sporthal De Spont volledig wordt bezet. Beide zaaldelen zijn volledig benut door zowel het onderwijs als het verenigingsleven. De overige accommodaties hebben te maken met leegstand.

Bezetting overige kernen

Bezetting onderwijs op basis van normatieve behoefte

In onderstaande afbeelding 5 is de normatieve klokuurbehoefte afgezet tegen de norm-capaciteit zoals beschreven in bijlage 1.

Afbeelding 5: normatieve behoefte versus normcapaciteit basis- en voortgezet onderwijs

Conclusie:

Te stellen is dat gemeente Stadskanaal in haar omliggende een flinke overcapaciteit heeft. Zo is de normatieve klokuurbehoefte van het basisonderwijs in één zaaldeel van De Veenhorst op te vangen. Gemeente Stadskanaal kan met de huidige capaciteit in ruime mate voldoen aan haar zorgplicht.

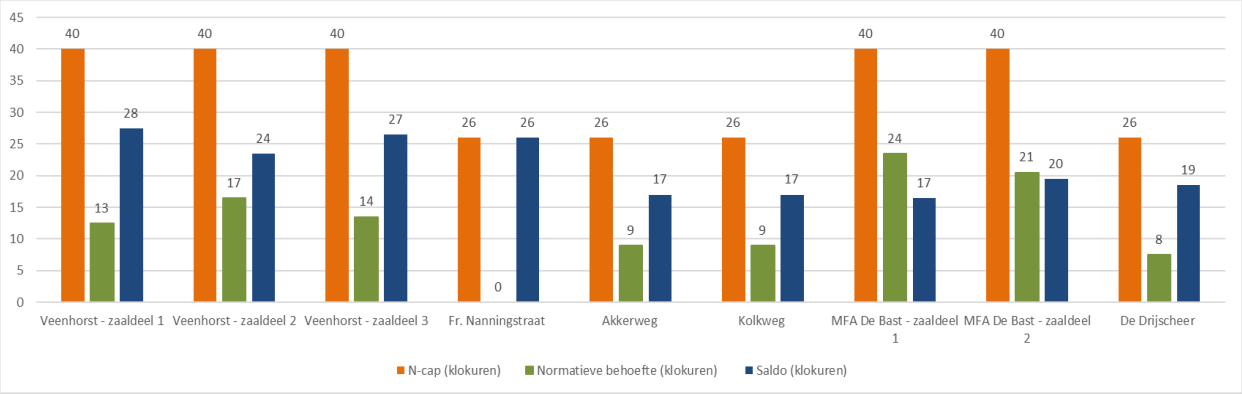
Nota bene:

Uit bovenstaande afbeelding wordt duidelijk dat wanneer het normatief aantal klokuren per groep van 1,5 naar 2 gaat, deze prima op te vangen is binnen de capaciteit van de binnensportaccommodaties.

Bezetting onderwijs op basis van feitelijke behoefte

In onderstaande afbeelding 6 is de feitelijke klokuurbehoefte afgezet tegen de norm-capaciteit van de binnensportaccommodaties. De feitelijke behoefte is gebaseerd op de daadwerkelijk ingeroosterde uren.

Afbeelding 6: feitelijke bezetting versus normcapaciteit basis- en voortgezet onderwijs

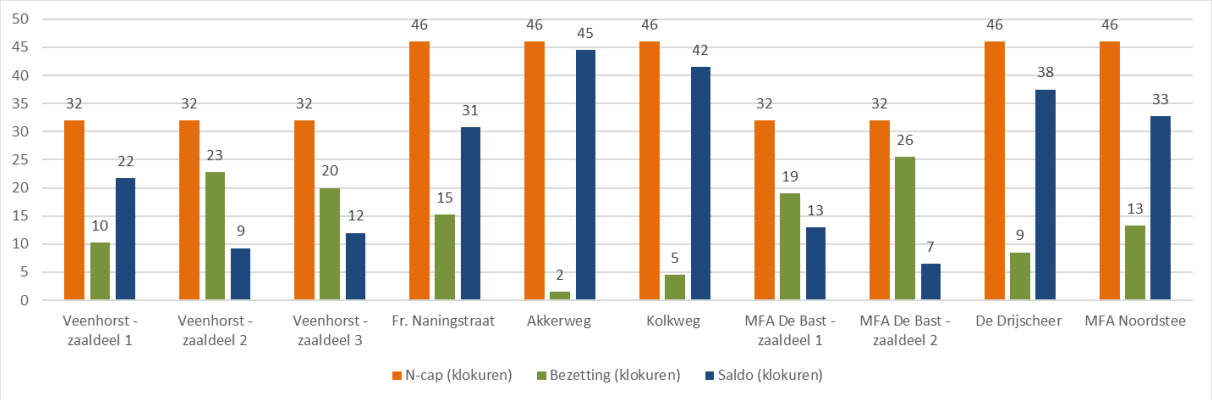
Conclusie:

Het is zichtbaar dat alle binnensportaccommodaties niet goed benut worden voor bewegingsonderwijs. In solitaire kernen zoals Alteveer en Mussel wordt dit veroorzaakt door de aanwezigheid en het gebruik van één school per kern. Ook wordt duidelijk dat scholen boven normatief klokuren aanvragen bij de gemeente Stadskanaal. Dit is overigens ook geconstateerd in bijlage 5. Gemeente Stadskanaal kan met de huidige capaciteit in ruime mate voldoen aan haar zorgplicht.

Bezetting binnensportaccommodaties door verenigingsleven

In onderstaande afbeelding 7 is de bezetting van de binnensportaccommodaties door het verenigingsleven afgezet tegen de norm-capaciteit.

Afbeelding 7: feitelijke bezetting verenigingsleven versus de normcapaciteit

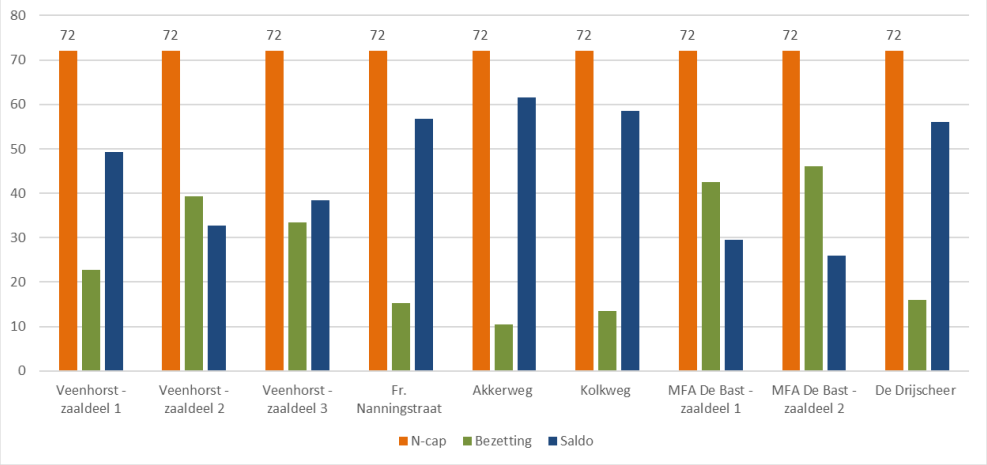
Conclusie

Sporthal De Veenhorst en MFA De Bast worden, ten opzichte van de andere binnensportaccommodaties, beter benut door het verenigingsleven. Te stellen is dat de solitaire gymzalen minder in trek zijn bij het verenigingsleven. Gymzalen Akkerweg, Kolkweg en De Drijscheer worden nauwelijks gebruikt door het verenigingsleven.

Totale bezetting

Onderstaande afbeelding 8 toont de totale feitelijke bezetting van alle binnensportaccommodaties in de kern Stadskanaal.

Afbeelding 8: totaaloverzicht feitelijke bezetting binnensportaccommodaties

Conclusie:

Te stellen is dat geen enkele binnensportaccommodatie volledig wordt benut en er sprake is van een grote mate van overcapaciteit/leegstand. Vooral de gymzalen Fr. Nanningstraat, Akkerweg, Kolkweg en De Drijscheer worden niet goed benut. In Alteveer en Mussel komt dit grotendeels voort aan de aanwezigheid van slechts één school in de kern en het beperkte verenigingsgebruik. In Musselkanaal is sprake van een grote mate aan overcapaciteit op basis van de accommodaties: De Veenhorst, Fr. Naningstraat en Akkerweg.

7 Verdiepingsslag bezetting binnensportverenigingen

In hoofdstuk 6 is de huidige bezetting onderwijs en binnensportverenigingen weergegeven. Eind 2023 en in het eerste kwartaal 2024 is in afstemming met de binnensportverenigingen een verdiepingsslag gemaakt op de mogelijke toekomstige bezetting van de accommodaties/zalen in de kern Stadskanaal. Hierbij is rekening gehouden met:

1. De huidige bezetting van verenigingen in gemeentelijke accommodaties kern Stadskanaal (zie hoofdstuk 6);
2. De huidige bezetting van verenigingen in private accommodaties of in accommodaties buiten Stadskanaal (laatste actualisatie april/mei 2024);
3. De beoogde groei die verenigingen mogelijk gaan doormaken in de nabije toekomst. (laatste actualisatie april/mei 2024);

Aangezien het IHP binnensport een langjarig perspectief biedt op de vervanging en fasering van de binnensport, hebben gemeente en binnensportverenigingen gezamenlijk willen kijken naar de consequenties van dit totaalperspectief. In dit hoofdstuk wordt de capaciteitsbehoefte hiervan weergegeven. Deze is feitelijke bezetting geaccordeerd door de verenigingen. Dat wil niet automatisch zeggen dat men het unaniem eens zal zijn met de gekozen oplossingsrichtingen. Deze is vormgegeven op basis van wettelijk genormeerde capaciteit, maar kan afwijken van de (huidige) tijden en wensen die verenigingen ten aanzien van roostering hebben. Hier is op voorhand geen rekening mee gehouden en vormt onderdeel van verdere uitwerking en politieke keuzes.

Hiernaast is het op voorhand geen garantie of gegeven richting gemeente dat de verenigingen ook daadwerkelijk genoemde categorieën 2 en 3 qua activiteiten aanvullend gaan roosteren in de kern Stadskanaal. Dit zal o.a. afhangen van de tijden waarop accommodaties/zalen in de toekomst (gelijktijdig) beschikbaar zijn, hoogte zaalhuur, ontwikkeling vereniging en eventuele groei. Het voornemen is serieus aanwezig, maar de daadwerkelijke effectuering zal afhangen van verdere uitwerking en mogelijkheden.

Capaciteitsbehoefte

De capaciteitsbehoefte gaat uit van een gemiddelde beschikbaarheid van 46 uur per zaaldeel per week. Op werkdagen beschikbaar vanaf 15.30 tot 22.00, woensdag reeds vanaf 13.30, zaterdag van 9.00 tot 17.00 en zondag van 9.00 tot 13.00. De praktijk leert dat niet alle uren roosterbaar zijn voor verenigingen vanwege bijvoorbeeld:

- Leden die overdag op genoemde niet beschikbaar zijn;
- Trainers die vaste dagen hebben;
- Inzet van trainers op meerdere zalen;
- Gebruik zaaloppervlak en inrichting kan per sport wijzigen van 1 tot 3 zaaldelen gelijktijdig. Oftewel niet ieder leegstaand uur is bruikbaar.

Ook het tegenovergestelde komt voor dat verenigingen buiten de capaciteitsuren roosteren. Bijvoorbeeld zaterdag en zondag na 13.00. Oftewel de praktijk en beschikbaarheid bepalen de roostering en daadwerkelijke capaciteit. In deze fase hebben we bewust nog niet gekeken naar de feitelijke toekomstige roostering van gebruikers. Dit komt een stap te vroeg, omdat je dan in overleg moet met verenigingen over mogelijke nieuwe tijdstippen en dagen. Dit vraagt zekerheid / garanties over aantallen en keuzes, die gemeente, maar ook verenigingen op dit moment niet kunnen geven. Vandaar dat we uitgaan van de genoemde uitgangspunten van de capaciteitsberekening, in afstemming met de benodigde klokuren bewegingsonderwijs op de overige tijdstippen. Hiermee blijft de gemeente voldoen aan haar wettelijke zorgplicht ten aanzien van het bewegingsonderwijs en faciliteert ze voldoende capaciteitsuren voor verenigingen.

In onderstaande 3 tabellen worden de totalen van de zaaldelen weergegeven. Hierbij is rekening gehouden met de volgende clustering:

- Sporthal 1 met 3 gymzaaldelen;
- Sporthal 2 met 3 gymzaaldelen;
- 3 losse individuele gymzalen.

De huidige roostering van verenigingen is qua dagindeling en clustering zoveel mogelijk het uitgangspunt geweest. In bijlage 6 wordt een gedetailleerd overzicht gegeven van de onderstaande totalen. Deze is als vastgesteld vertrekpunt besproken met de verenigingen.

Totaal sporthal 1

	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	Totaal
Totaal aantal klokuren	**22,5**	**12,0**	**15,0**	**15,0**	**12,0**	**12,0**	**15,0**	**103,5**
Totaal beschikbare capaciteit	19,5	19,5	25,5	19,5	19,5	24,0	12,0	139,5
Totaalsaldo	-3,0	7,5	10,5	4,5	7,5	12,0	-3,0	**36,0**

Conclusie sporthal 1
Het totaal van de 3 zaaldelen in sporthal 1 zorgt voor een overschot in de beschikbare capaciteit van 36 uur. Op individuele dagen (maandag en zondag) is er een klein tekort. Op maandag is deze 3 uur niet aanvullend roosterbaar. Op zondag zal men de 3 uur evt na 13.00 kunnen roosteren. Natuurlijk kan ook gekeken worden naar andere dagen en tijdstippen waar een eventueel overschot is. Of men dient uit te wijken naar een andere accommodatie.

Totaal sporthal 2

	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
Totaal aantal klokuren	**14,5**	**21,4**	**15,0**	**33,5**	**22,5**	**48,5**	**9,0**	**162,1**
Totaal beschikbare capaciteit	19,5	19,5	25,5	19,5	19,5	24,0	12,0	139,5
Totaalsaldo	5,0	-1,9	10,5	-14,0	-3,0	-24,5	3,0	**-24,9**

Conclusie sporthal 2
Het totaal van de 3 zaaldelen in sporthal 2 zorgt voor een tekort in de beschikbare capaciteit van 24,9 uur. Op donderdag en zaterdag is dit tekort praktisch niet oplosbaar in zaal 2. Het tekort ontstaat voornamelijk door de gewenste capaciteit van Tyfoon en haar wens om 3 volleybalvelden geclusterd en in één sporthal beschikbaar te hebben. Dit zou in de toekomst voor een groot deel kunnen, indien andere verenigingen bereid zijn op andere dagen/tijdstippen te sporten of in andere accommodaties.

Totaal gymzalen 1 t/m 3

	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
Totaal aantal klokuren	**0,0**	**4,2**	**0,0**	**6,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**8,5**
Totaal beschikbare capaciteit	19,5	19,5	25,5	19,5	19,5	24,0	12,0	139,5
Totaalsaldo	19,5	15,3	25,5	13,5	19,5	24,0	12,0	**129,3**

Conclusie gymzalen 1 t/m3
De 3 individuele gymzalen hebben een totaal wekelijks saldo overschot van 129,3 uur. De 8,5 uur is (fictief) geroosterd voor Tyfoon, omdat er op de gewenste dagen / tijden geen capaciteit beschikbaar is in de sporthal. We hadden eventuele tekorten op uren uit sporthal 2 ook voor een aantal sporten (waaronder volleybal, badminton e.d.) qua afmeting velden kunnen roosteren in de gymzalen. Dit hebben we bewust niet gedaan, omdat het een expliciete wens is van verenigingen om dit geclusterd te laten plaatsvinden. Dit vanwege o.a. trainersinzet en gezelligheid derde helft in een sporthart.

Kortom de capaciteitsuren van in totaal 9 zaaldelen zijn ruim voldoende om een ieder te kunnen roosteren, maar dit heeft niet altijd het pragmatisch effect wat de verenigingen beogen!

Resumé

De bovenstaande capaciteitsanalyse en conclusies geven exact de crux aan! Aan de ene zijde wil je een goede spreiding als gemeente van het aantal zaaldelen voor bewegingsonderwijs. Aan de andere zijde wil je pragmatisch clusteren om de binnensportverenigingen optimaal te faciliteren. Het beste van beide werelden voor zowel onderwijs als verenigingen lukt niet helemaal als men uitgaat van 9 zaaldelen voor de kern Stadskanaal! Hoofdstuk 8 zal dit verder duiden.

8 Dit zijn de mogelijkheden!

In dit hoofdstuk zijn denkrichtingen onderscheiden die het mogelijk maken om op een toekomstbestendige manier invulling te gegeven aan een betaalbare en kwalitatief goede binnensport-accommodatiestructuur in de gemeente Stadskanaal. De denkrichtingen zijn samengesteld op basis van:

- Beleid en wettelijk kader (hoofdstuk 2);
- Speerpunten toekomstvisie en ambitie (hoofdstuk 3);
- Kwalitatieve en kwantitatieve nulmeting (hoofdstuk 5);
- Bezettingsanalyse (hoofdstuk 6);
- Verdiepingsslag bezetting binnensportverenigingen (hoofdstuk 7).

Kern Stadskanaal

Denkrichtingen kern Stadskanaal

Er is een viertal denkrichtingen in beeld gebracht voor het toekomstbestendig maken van de binnensportaccommodaties in de kern Stadskanaal. In onderstaande tabel 8 zijn alle denkrichtingen opgenomen. Het verschil tussen de denkrichtingen uit zich in differentiatie van het aantal zaaldelen en spreiding van locaties. De denkrichting 1 en 3 (oude voorkeursvariant) zijn reeds bekend. Op basis van de analyse in hoofdstuk 7 zijn de denkrichting onderwijs en sport aanvullend uitgewerkt.

Tabel 8: denkrichtingen toekomstperspectief kern Stadskanaal

0	Denkrichtingen			
	DR-1	DR-3	DR onderwijs	DR-Sport
Binnensportaccommodaties	*Zaaldelen*	*Zaaldelen*	*Zaaldelen*	*Zaaldelen*
Margrietlaan	1	0	0	0
Wiekendreef	1	1	0	0
Neuteboomlaan	1	1	1	1
De Spont	2	3	3	6
Maarsdreef	2	2	2	2
Stationslaan	2	2	3	0
Engelandlaan	1	0	0	0
Pagedal *	1	0	0	0
Totaal	**11**	**9**	**9**	**9**

	DR-1	DR-3	DR onderwijs	DR-Sport
	Alles in stand houden	Margrietlaan onttrekken	Margrietlaan onttrekken	Margrietlaan onttrekken
		Anne de Vries naar Stationslaan Ubbo	*Anne de Vries naar Stationslaan Ubbo*	*Anne de Vries leerlingenvervoer gym*
		Anne de Vries krijgt inpandig speellokaal	*Anne de Vries krijgt inpandig speellokaal*	*Anne de Vries krijgt inpandig speellokaal*
		De Spont uitbreiden 1 zaaldeel	*De Spont uitbreiden 1 zaaldeel*	*De Spont uitbreiden 4 zaaldelen*
		Ubbo gaat uit Pagedal	Ubbo gaat uit Pagedal	Ubbo gaat uit Pagedal
		Engelandlaan niet Renoveren	*Engelandlaan niet Renoveren*	*Engelandlaan niet Renoveren*
onttrekken			Stationslaan uitbreiden 1 zaaldeel	Stationslaan verplaatsen
uitbreiden			Wiekendreef onttrekken	Wiekendreef onttrekken
			Willibrord, Piet Prins, Meidoornschool naar De Spont / Maarsdreef	*Willibrord, Piet Prins, Meidoornschool naar De Spont / Maarsdreef*

**) Gemeente Stadskanaal levert een financiele bijdrage aan Ubbo voor mede bekostiging zaalhuur.*

Toelichten op varianten:

Denkrichting 1: gaat uit van het in stand houden van de huidige situatie. De accommodaties worden gerenoveerd en er vindt geen clustering of indikking van het aantal zaaldelen plaats.

Denkrichting 3: (oude voorkeurvariant): gaat uit van het onttrekken van de gymzaal aan de Margrietlaan en het realiseren van een derde zaaldeel bij De Spont. Dit derde zaaldeel biedt de mogelijkheid om leerlingen van de Sportparklaan te huisvesten waardoor er niet meer gehuurd hoeft te worden van het Pagecentrum. Voorwaarde voor het onttrekken van de Margrietlaan is dat de Anne de Vriesschool voor bewegingsonderwijs gebruik kan maken van een gymzaal van Ubbo Emmius aan de Stationslaan en dat de Anne de Vriesschool voor de leerlingen van 4 tot 6 jaar een speellokaal in de school krijgt. Hiernaast worden de gymzalen van Ubbo Emmius aan de Engelandlaan niet gerenoveerd. Uitgaande van een capaciteit van 40 klokuren is in de gymzalen van de Maarsdreef in combinatie met het derde zaaldeel van De Spont, voldoende capaciteit beschikbaar om de leerlingen van de Engelandlaan in op te vangen.

Denkrichting onderwijs: borduurt voort op de oude denkrichting 3, maar brengt een extra cluster van 3 zaaldelen aan als sporthal middels de toevoeging van een extra zaaldeel bij de Stationslaan. Hiervoor wordt de Wiekendreef onttrokken, waardoor de Willibrord-, Piet Prins- en Meidoornschool dienen uit te wijken naar De Spont / Maarsdreef. Dit is voor het onderwijs bereikbaar binnen een wettelijk acceptabele afstand. Door deze aanpassing wordt getracht de binnensportverenigingen een extra cluster van zaaldelen te geven die de roostering van activiteiten vergemakkelijkt. Aan de andere zijde houd je als gemeente de zorgplicht voor bewegingsonderwijs in stand zonder leerlingenvervoer. Dit laatste kost de gemeente extra geld en gaat ten koste van de lestijd bewegingsonderwijs.

Denkrichting Sport: komt deels overeen met de geschetste denkrichting onderwijs. In deze denkrichting stellen we de sportverenigingen voorop door één cluster van twee sporthallen te maken (6 zaaldelen) op of rondom de huidige locatie van de Spont. Hiermee faciliteer je de binnensportverenigingen met één sporthart, meer rooster en gelijktijdige trainingsmogelijkheden. Keerzijde is wel dat de Anne Vriesschool leerlingenvervoer (naar bijvoorbeeld De Spont) nodig heeft, omdat het gebruik van de gymaccommodatie aan de Stationslaan vervalt. Voor de binnensportverenigingen geniet deze variant de voorkeur, al zal het niet alle geschetste capaciteitsproblemen uit hoofdstuk 7 kunnen oplossen. Dit is alleen mogelijk als je nog meer zaaldelen gaat clusteren of meer zaaldelen aan het totaal van 9 toevoegt. Bijvoorbeeld van 6 naar 9 zaaldelen op één locatie. Hier gaan we vooralsnog niet vanuit omdat de capaciteitsberekening hiervoor geen aanleiding en het een te grote aantasting is van de spreiding van individuele gymzalen ten behoeve van de zorgplicht bewegingsonderwijs.

Beoordeling denkrichtingen kern Stadskanaal

De beoordeling van de vier denkrichtingen is in onderstaande afbeelding weergegeven. Er is een inschatting gemaakt van de mate waarin de betreffende denkrichting voldoet aan de beoordelingscriteria via een score (rood, oranje en groen). Aan iedere score is een weging toegekend doormiddel van punten (1 tot en met 3). De denkrichtingen met het hoogst aantal punten zijn te overwegen voor verdere uitwerking.

Tabel 9: beoordeling denkrichtingen kern Stadskanaal

		Denkrichtingen			
Nr.	Beoordelingscriteria	DR-1	DR-3	DR onderwijs	DR-Sport
1	Voldoen aan wettelijke normuren/ruimte voor groei				
2	Roostering overeenkomstig continurooster PO				
3	Eigentijds bewegingsonderwijs in zaalomvang en inrichting				
4	Een ontmoetingshart voor verenigingen				
5	Verduurzaming overeenkomstig wet- en regelgeving				
6	Efficiente bezetting en exploitatie van zaaldelen				
7	Bewegingsonderwijs zonder leerlingenvervoer				
8	Eén sportcluster voor de binnensportverenigingen				
Totaal aantal punten		**15**	**20**	**23**	**23**

Score	Punten
Onvoldoende	1
Voldoende	2
Goed	3

Conclusie

Denkrichting 1 heeft niet de voorkeur. **Denkrichting 3** is overwegenswaardig als je uitgaat van een maximale spreiding van het aantal benodigde accommodaties om te voldoen aan de zorgplicht bewegingsonderwijs. Hiermee faciliteer je het onderwijs optimaal. De **denkrichting onderwijs** voldoet ook aan deze criteria, alleen zullen drie scholen een iets grotere voet-/fietsafstand dienen te overbruggen voor bewegingsonderwijs. Hiernaast speelt deze denkrichting beter in op een ontmoetingshart voor verenigingen middels de facilitering van een tweede sporthal, hetgeen verenigingen meer mogelijkheden geeft ten opzichte van twee zaaldelen in denkrichting 3. Ook is hiermee een efficiëntere bezetting en exploitatie van zaaldelen mogelijk. **Denkrichting sport** geeft middels de clustering van 6 zaaldelen nog beter invulling aan een sportcluster voor binnensportverenigingen. Ook ontstaat hiermee één ontmoetingshart. Keerzijde is wel dat er leerlingenvervoer nodig is voor tenminste één school.

De uitvoerbaarheid van de denkrichting onderwijs of sport is naast een politieke keuze, ook afhankelijk van een aantal pragmatische zaken. Te denken valt aan:

- Lokaal beleid en afspraken: lokaal beleid ten aanzien van omgevingsvisie, woonaddendum, eventueel eerder gemaakte afspraken en afweging ontwikkelmogelijkheden;
- Locatie: beschikbaarheid en omvang, verkeer en parkeren, toekomstige ligging, samenwerking, bestemming locatie, gebiedsontwikkeling, herontwikkelingspotentie;
- Financieel: resterende boekwaarde, tijdelijke huisvesting (noodzaak, beschikbaarheid, kosten), investeringskosten, jaarlasten, exploitatiekosten, beschikbaarheid financiële middelen en mogelijke bijdragen partners.

Om deze reden is een definitieve keuze nog prematuur. Het is aanbevelenswaardig om zowel de denkrichting onderwijs als sport in een businesscase uit te werken, zodat haalbaarheid per optie (inclusief kansen en beperkingen) concreet zichtbaar wordt.

Overige kernen Stadskanaal

Denkrichtingen overige kernen Stadskanaal

Er is een tweetal denkrichtingen in beeld gebracht voor het toekomstbestendig maken van de binnensportaccommodaties in de omliggende kernen Stadskanaal. In onderstaande tabel 10 zijn beide denkrichtingen opgenomen. Het verschil tussen de denkrichtingen uit zich in differentiatie van het aantal zaaldelen en spreiding van locaties.

Tabel 10: denkrichtingen toekomstperspectief omliggende kernen Stadskanaal

	Denkrichtingen	
	DR-1	DR-2
Binnensportaccommodaties	*Zaaldelen*	*Zaaldelen*
MFA De Bast	2	2
Sporthal De Veenhorst	3	3
Gymzaal Fr. Nanningstraat	1	0
Gymzaal Kolkweg	1	1
Gymzaal Akkerweg	1	0
Gymzaal Drijscheer	1	1
MFA Noordstee	2	2
Totaal	**11**	**9**

	DR-1	DR-2
	Alles in stand houden	Gymzalen Akkerweg en Fr. Nanningstraat onttrekken
		Bewegingsonderwijs naar De Veenhorst *Verenigingsleven naar De Veenhorst* *Alleen woensdagavond knelpunt verenigingsleven* *Sturen op normatieve uren bewegingsonderwijs* *Leerlingenvervoer bewegingsonderwijs OBS De Badde*

Toelichting op varianten:

Denkrichting 1: gaat uit van het in stand houden van de huidige situatie. De accommodaties worden gerenoveerd of vervangen middels nieuwbouw en er vindt geen clustering of indikking van het aantal zaaldelen plaats.

Denkrichting 2: gaat uit van het onttrekken van gymzalen Akkerweg en Fr. Nanningstraat aan de capaciteit. Het bewegingsonderwijs dat plaatsvindt in de gymzaal aan de Akkerweg en het verenigingsleven dat gebruik maakt van de Akkerweg en Fr. Nanningstraat is één op één te huisvesten in Sporthal De Veenhorst. Indien je beide gymzalen in De Veenhorst roostert, is er alleen op de woensdagavond sprake van een agendaconflict. De verwachting is dat hiervoor een passende oplossing te vinden valt door te schuiven in de roostering van De Veenhorst of door te verwijzen naar een andere binnensportaccommodatie in bijvoorbeeld Mussel. Daar staat gymzaal Kolkweg leeg op de woensdagavond. Voor OBS De Badde is leerlingenvervoer nodig naar sporthal De Veenhorst.

Beoordeling denkrichtingen overige kernen

De beoordeling van de twee denkrichtingen is in onderstaande tabel 11 weergegeven.

Tabel 11: beoordeling denkrichtingen omliggende kernen Stadskanaal

		Denkrichtingen	
Nr.	Beoordelingscriteria	DR-1	DR-2
1	Voldoen aan wettelijke normuren/ruimte voor groei		
2	Roostering overeenkomstig continurooster PO		
3	Eigentijds bewegingsonderwijs in zaalomvang en inrichting		
4	Een ontmoetingshart voor verenigingen die elkaar versterken		
5	Verduurzaming overeenkomstig wet- en regelgeving		
6	Efficiente bezetting en exploitatie van zaaldelen		
Totaal aantal punten		**11**	**15**

Score	Punten
Onvoldoende	1
Voldoende	2
Goed	3

Conclusie

Denkrichting 1 heeft niet de voorkeur op basis van de gestelde beoordelingscriteria en analyse van voorgaande hoofdstukken. Bij denkrichting 2 gaan we ervanuit dat alleen de solitaire gymzalen Fr. Nanningstraat en Akkerweg worden gesloten.

De Drijscheer en Kolkweg blijven gehandhaafd, waarbij op middellange termijn de afweging wordt gemaakt voor vervangende nieuwbouw. Argumenten hiervoor zijn het behoud van een basis voorzieningenniveau in iedere kern en het voorkomen van leerlingenvervoer. Hiertegenover staat dat puur op basis van capaciteit en zorgplicht bewegingsonderwijs, de beide accommodaties ook inpasbaar zijn in MFA De Bast en sporthal De Veenhorst. Op middellange termijn kan de gemeente deze afweging van leefbaarheid en onderwijskwaliteit versus haar financiële mogelijkheden beter maken.

9 Zo voeren we het uit en dit gaat het kosten!

Kern Stadskanaal

In de kern Stadskanaal dienen alle binnensportaccommodaties op korte en middellange termijn vervangen of minstens ingrijpend levensduur verlengend gerenoveerd te worden. De afweging hiertoe wordt weergegeven in het vergelijk van de denkrichtingen 1 versus de overige denkrichtingen en de hiermee gepaard gaande investeringen. Vervolgens wordt voor zowel de denkrichting onderwijs als sport het faseringsplan en de bijbehorende financiële consequenties weergegeven.

Investeringsopgave kern Stadskanaal

In de onderstaande tabel 12 is het vergelijk gemaakt tussen denkrichting 1 en de overige denkrichtingen aangaande de categorieën levensduur verlengende renovatie, nieuwbouw VNG en nieuwbouw KVLO. Dit is uitgedrukt in de totale investering- en jaarlasten van de gemeente aangaande rente en afschrijving. Uit dit vergelijk blijkt dat instandhouding van alle accommodaties bij denkrichting 1 qua jaarlasten nagenoeg overeenkomt met de gerichte vervanging van accommodaties in de overige denkrichtingen (gebaseerd op KVLO afmeting). De voordelen van de overige denkrichtingen in o.a. kwaliteit, verduurzaming en bezetting zijn reeds in voorgaande hoofdstukken aangeduid.

Tabel 12: investeringsopgave kern Stadskanaal

	Denkrichting 1		**Overige denkrichtingen**	
Omschrijving	Totale investering	Totale jaarlasten	Totaal incl BTW	Totale jaarlasten
Levensduur verlengende renovatie	€ 16.011.633	€ 1.115.477	€ 15.499.418	€ 1.079.793
Vervangende nieuwbouw o.b.v. VNG	€ 22.155.850	€ 1.163.182	€ 18.840.650	€ 989.134
Vervangende nieuwbouw o.b.v. KVLO	€ 25.540.050	€ 1.340.852	€ 21.470.050	€ 1.127.177

*genoemde bedragen zijn incl. btw.

Uitvoeringsagenda

De planopgave van denkrichting onderwijs of sport wordt in onderstaande tabellen 13 en 14 gespecificeerd per accommodatie aangaande haar fasering van planvorming/uitvoering en de hiermee gepaard gaande financiële consequenties.

Tabel 13: uitvoeringsagenda kern Stadskanaal – denkrichting onderwijs

Denkrichting onderwijs		**Uitvoeringsperiode**		**Investering**	**Jaarlasten**	**Toelichting**
		Start	Einde			
Fase 1 (2025 t/m 2028)	sporthal De Spont	2025	2027	€ 9.260.050	€ 486.152	planvorming 2024
	gymzaal Neuteboomstraat	2025	2027	€ 2.035.000	€ 106.838	koppeling locatieonderzoek KC Maarsveld
	gymzaal Margrietlaan	2025	2025	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
	Stationslaan - Ubbo Emmius	2026	2028	€ 6.105.000	€ 320.513	planvorming 2025
Fase 2 (2029 t/m 2032)	Wiekendreef	2028	2029	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
	Engelandlaan - Ubbo Emmius	2029	2030	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
	Maarsdreef - Ubbo Emmius	2029	2030	€ 4.070.000	€ 213.675	planvorming relateren aan toekomstperspectief onderwijs

Tabel 14: uitvoeringsagenda kern Stadskanaal – denkrichting sport

Denkrichting sport		**Uitvoeringsperiode**		**Investering**	**Jaarlasten**	**Toelichting**
		Start	Einde			
Fase 1 (2025 t/m 2028)	sporthal De Spont	2025	2027	€ 15.365.050	€ 806.665	planvorming 2024
	gymzaal Neuteboomstraat	2025	2027	€ 2.035.000	€ 106.838	koppeling locatieonderzoek KC Maarsveld
	gymzaal Margrietlaan	2025	2025	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
Fase 2 (2029 t/m 2032)	Wiekendreef	2028	2029	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
	Engelandlaan - Ubbo Emmius	2029	2030	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
	Maarsdreef - Ubbo Emmius	2029	2030	€ 4.070.000	€ 213.675	planvorming relateren aan toekomstperspectief onderwijs

*genoemde bedragen zijn incl. btw.

Overige kernen Stadskanaal

In de overige kernen van de gemeente Stadskanaal is het beeld meer divers qua levensduur en verwachting van de accommodaties. Sporthal De Veenhorst en MFA De Bast kunnen middels groot onderhoud en renovatie op termijn op een adequaat niveau in stand worden gehouden. Voor de overige gymzalen geldt de afweging levensduur verlengende renovatie of nieuwbouw op korte of middellange termijn. Op basis van denkrichting 2 is het faseringsplan en de bijbehorende financiële consequenties weergegeven.

Uitvoeringsagenda

De planopgave van denkrichting 2 wordt in onderstaande tabel 14 gespecificeerd per accommodatie aangaande haar fasering van planvorming/uitvoering en de hiermee gepaard gaande financiële consequenties.

Tabel 15: uitvoeringsagenda omliggende kernen Stadskanaal

Denkrichting 2		Uitvoeringsperiode		Investering	Jaarlasten	Toelichting
		Start	Einde			
Fase 1 (2025 t/m 2028)	gymzaal Fr. Nanningstraat	2025	2026	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
	gymzaal Akkerweg	2025	2026	nvt	nvt	onttrekken uit de capaciteit
Fase 2 (2029 t/m 2032)	gymzaal Kolkweg	2029	2030	€ 2.035.000	€ 106.838	afweging en planvorming vervangende nieuwbouw
	gymzaal Drijscheer	2031	2032	€ 2.035.000	€ 106.838	afweging en planvorming vervangende nieuwbouw
	sporthal De Veenhorst	2031	2032	€ 1.592.678	€ 130.069	planvorming vervangen installaties (recente vervanging 2020)
Fase 3 (2033 t/m 2040)	mfa De Bast	2032	2033	nvt	nvt	instandhouding / inventarisatie renovatie vanaf 2032

*genoemde bedragen zijn incl. btw.

Vervolg IHP binnensport

Na afronding van de besluitvorming van het voorliggende IHP binnensport in het college en de gemeenteraad, breekt een volgende fase aan. De voorgestelde uitvoeringsagenda voor de kern Stadskanaal en haar omliggende kernen, dient te leiden tot realisatie van de voorgestelde projecten. Dit vraagt per fase een goede procesmatige betrokkenheid van stakeholders, om per opgave in de volgende definitiefase het locatie- en haalbaarheidsonderzoek uit te werken. Hiervoor is een projectplan/locatieonderzoek als onderlegger van het uitvoeringsprogramma per fase aanbevelenswaardig. Het college kan ieder projectplan vaststellen, voordat tot uitwerking van de individuele projecten in de definitiefase wordt overgaan. De uitwerking van deze projecten zullen na voltooiing ter besluitvorming en kredietverstrekking worden aangeboden aan college en gemeenteraad.

Bijlage 1 - Norm-capaciteit lokalen bewegingsonderwijs

Voor het vaststellen van de capaciteit van een binnensportaccommodatie is de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Stadskanaal 2015 als basis genomen. Hierin staat dat de capaciteit van een lokaal bewegingsonderwijs 40 klokuren per week bedraagt, gedurende 40 weken per jaar (exclusief 12 weken schoolvakantie). De vraag is of dit in praktijk realistisch is omdat er dan iedere dag van circa 9:00 tot 17:00 uur ingeroosterd moet worden (8 uur per dag 5 dagen per week). Gemeente Stadskanaal acht dit voor het basisonderwijs onhaalbaar. Daarom wil de gemeente voor de gymzalen, waarvan alleen het basisonderwijs gebruikmaakt, een lagere capaciteitsnorm hanteren, namelijk: 26 klokuren. Voor gymzalen die door het voortgezet onderwijs worden gebruikt blijft de gemeente Stadskanaal een norm-capaciteit (N-cap) hanteren van 40 klokuren. De volgende norm-capaciteit (N-cap) wordt gehanteerd voor het berekenen van de bezetting door het onderwijs.

- Gymzaal voor basisonderwijs: 26 klokuren.
- Gymzaal voor voortgezet onderwijs: 40 klokuren.

Net zoals voor het onderwijs is voor het verenigingsleven een norm-capaciteit vastgesteld zodat er een helder kader is om de bezetting vast te stellen. Gemeente Stadskanaal gaat ervan uit dat alle binnensportaccommodaties per week maximaal 72 uur te benutten zijn. In bijlage 1 wordt deze 72 uur nader geduid. Binnen dit aantal uren is ook het gebruik door onderwijs inbegrepen. In bijlage 1 is voor zowel het basis- als voortgezet onderwijs de verdeling van de capaciteit voor onderwijs en verenigingsleven in beeld gebracht. De volgende norm-capaciteit (N-cap) wordt gehanteerd voor het berekenen van de bezetting door het verenigingsleven.

- Gymzaal voor basisonderwijs: 46 klokuren.
- Gymzaal voor voortgezet onderwijs: 32 klokuren.

Bovenstaande is in onderstaande tabel samengevat.

	Norm-capaciteit binnensportaccommodatie (klokuren)		
	Onderwijs	Verenigingsleven	Totaal
Basisonderwijs	26	46	72
Voortgezet onderwijs	40	32	72

Basisonderwijs

	Dagen						
Tijd	Maandg	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
08:00 - 08:30							
08:30 - 09:00	PO	PO	PO	PO	PO		
09:00 -09:30	PO	PO	PO	PO	PO	Overig	Derden
09:30 - 10:00	PO	PO	PO	PO	PO	Overig	Derden
10:00 - 10:30	PO	PO	PO	PO	PO	Overig	Derden
10:30 - 11:00	PO	PO	PO	PO	PO	Overig	Derden
11:00 - 11:30	PO	PO	PO	PO	PO	Overig	Derden
11:30 - 12:00	PO	PO	PO	PO	PO	Overig	Derden
12:00 - 12:30			PO			Overig	Derden
12:30 - 13:00	PO	PO		PO	PO	Overig	Derden
13:00 - 13:30	PO	PO		PO	PO	Overig	
13:30 - 14:00	PO	PO		PO	PO	Overig	
14:00 - 14:30	PO	PO	Derden	PO	PO	Overig	
14:30 - 15:00			Derden			Overig	
15:00 - 15:30			Overig			Overig	
15:30 - 16:00	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig	
16:00 - 16:30	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig	
16:30 - 17:00	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig	
17:00 - 17:30	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
17:30 - 18:00	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
18:00 - 18:30	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
18:30 - 19:00	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
19:00 - 19:30	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
19:30 - 20:00	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
20:00 - 20:30	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
20:30 - 21:00	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
21:00 - 21:30	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
21:30 - 22:00	Overig	Overig	Overig	Overig	Overig		
22:00 - 22:30							
22:30 - 23:00							
Totaal in uren	**12,0**	**12,0**	**12,0**	**12,0**	**12,0**	**8,0**	**4,0**
Uren onderwijs	5,5	5,5	4,0	5,5	5,5	0,0	0,0
Uren derden	6,5	6,5	8,0	6,5	6,5	8,0	4,0

Gebruik door onderwijs exclusief	40	weken per jaar
Gebruik door verenigingen	40	weken per jaar

Planningsnorm per week			
	Onderwijs	Derden	Totaal
Uren maandag t/m vrijdag:	26	34,0	60
Uren weekend :		12,0	12
Totaal	**26**	**46**	**72**

Voortgezet onderwijs

Tijd	Dagen						
	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
08:00 - 08:30							
08:30 - 09:00	VO	VO	VO	VO	VO		
09:00 -09:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
09:30 - 10:00	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
10:00 - 10:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
10:30 - 11:00	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
11:00 - 11:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
11:30 - 12:00	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
12:00 - 12:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
12:30 - 13:00	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	Derden
13:00 - 13:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	
13:30 - 14:00	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	
14:00 - 14:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	
14:30 - 15:00	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	
15:00 - 15:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	
15:30 - 16:00	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	
16:00 - 16:30	VO	VO	VO	VO	VO	Derden	
16:30 - 17:00						Derden	
17:00 - 17:30							
17:30 - 18:00							
18:00 - 18:30	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
18:30 - 19:00	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
19:00 - 19:30	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
19:30 - 20:00	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
20:00 - 20:30	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
20:30 - 21:00	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
21:00 - 21:30	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
21:30 - 22:00	Derden	Derden	Derden	Derden	Derden		
22:00 - 22:30							
22:30 - 23:00							
Totaal in uren	**12,0**	**12,0**	**12,0**	**12,0**	**12,0**	**8,0**	**4,0**
Uren onderwijs	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0		
Uren derden	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	8,0	4,0

Gebruik door onderwijs exclusief vakanties	40	weken per jaar
Geopend voor derden	40	weken per jaar

Planningsnorm per week			
	Onderwijs	Derden	Totaal
Uren maandag t/m vrijdag:	40	20,0	60
Uren weekend :		12,0	12
Totaal	**40**	**32**	**72**

Bijlage 2 - Uitwerking werksessie sportverenigingen

Onderstaande opmerkingen zijn een letterlijke weergave van de input die verenigingen hebben verschaft tijdens de werksessie van 22 november 2022.

Algemene aantekeningen
Graag rolstoelsporten organiseren. Het zit hem vast op de zaalruimte en beperkte uitloop.

Het Pagedal heeft een verleden en dat helpt niet in de samenwerking met het verenigingsleven.

Het Pagedal wil sportcentrum worden, maar hoe ervaren de sportverenigingen dat? De volleybal geeft aan dat verlichting niet goed werkt en er nog veel meer problemen zijn. De zaalhuur in Pagedal is veel te hoog (onbetaalbaar) voor het verenigingsleven.

In 2020 is het sportakkoord ondertekenend en om daar goed invulling aan te geven is een sporthal nodig.

De verenigingen vragen de gemeente Stadskanaal om een “sport-hart” te organiseren! Door alle sporten te clusteren is er meer reuring en dat heeft een stimulerend effect. Het vormt een basis om te blijven sporten, nieuwe aanwas een boost te geven en mensen voelen zich aangetrokken om te komen kijken. Mensen zien elkaar en dat versterkt de sociale cohesie in het dorp. Besef als gemeente dat het niet alleen gaat om zaalruimte. Het gaat vooral om het in beweging krijgen van de Stadskanaalster. In Onstwedde is de volleybal verdubbeld in ledenaantal omdat ze meer ruimte (capaciteit) hebben gekregen door MFA De Bast.

Doordat de capaciteit versnipperd is, maken sportvereniging gebruik van verschillende gebouwen. Dit maakt het lastig een sterk clubgevoel op te bouwen en leden te behouden en aan te rekken.

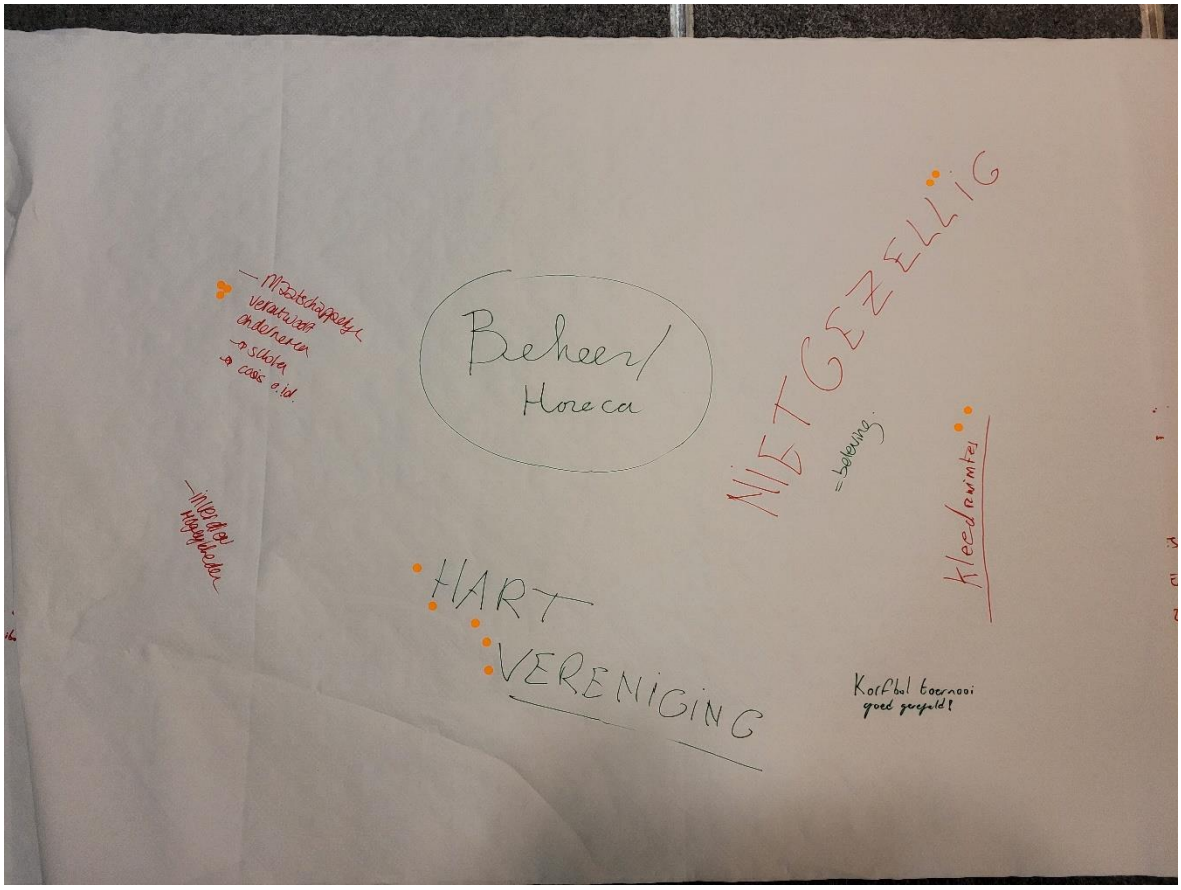
Onderstaande uitgangspunten voor de uitwerking van de visie heb ik gedestilleerd uit de nabespreking:

Een goede sportvoorziening heeft een:
1. Positieve impact op sociale cohesie/leefbaarheid/beweging van kinderen en volwassenen.
2. Betere basis voor inzet van vrijwilligers.
3. Betere sociale veiligheid (beter te organiseren).
4. Gezonde vastgoedexploitatie (en beheer).

Opbrengst werkronden

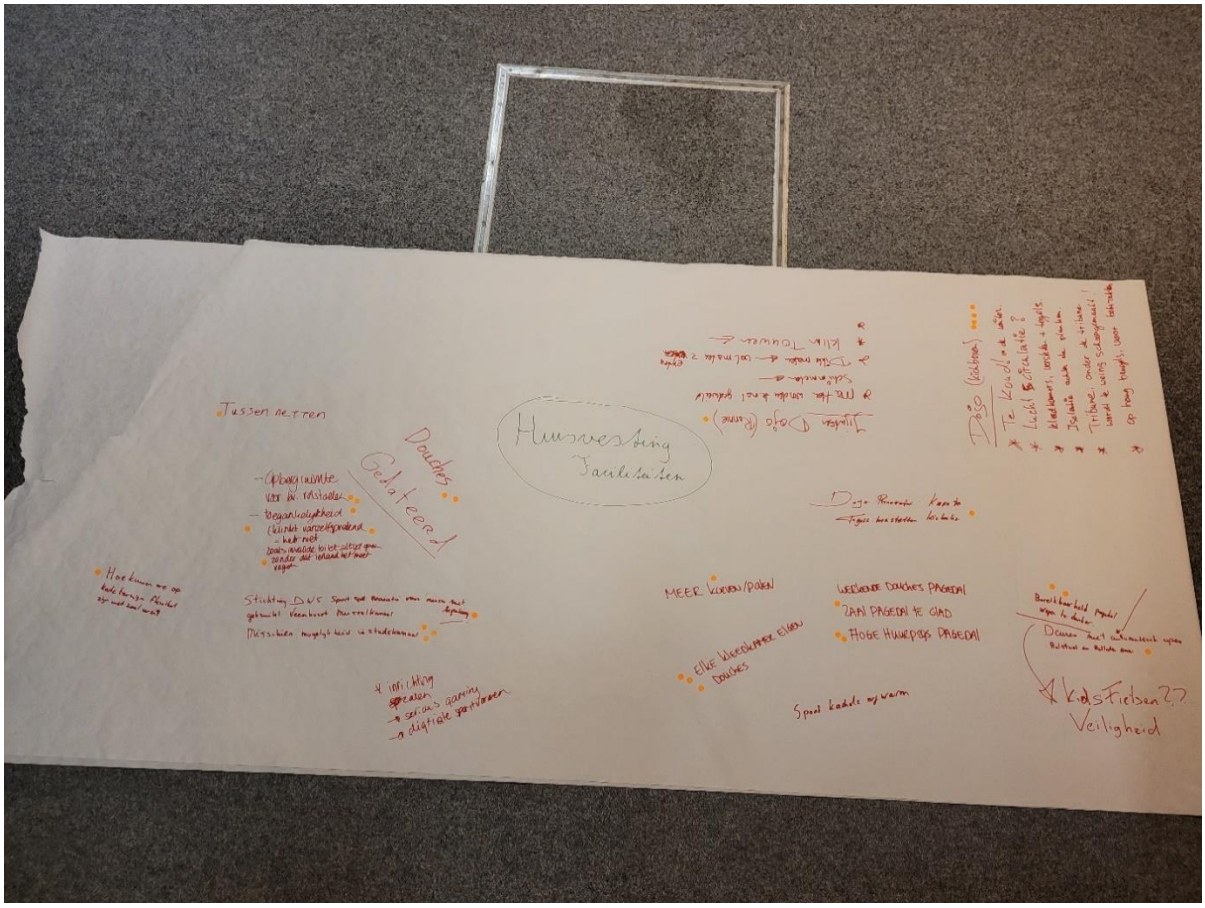
Beheer en horeca

- Maatschappelijk verantwoord ondernemen (3 stippen)
- Inverdien mogelijkheden
- Niet gezellig
- Kleedruimtes (2 stippen)
- Hart verenigingen (5 stippen)
- Korftoernooi goed geregeld

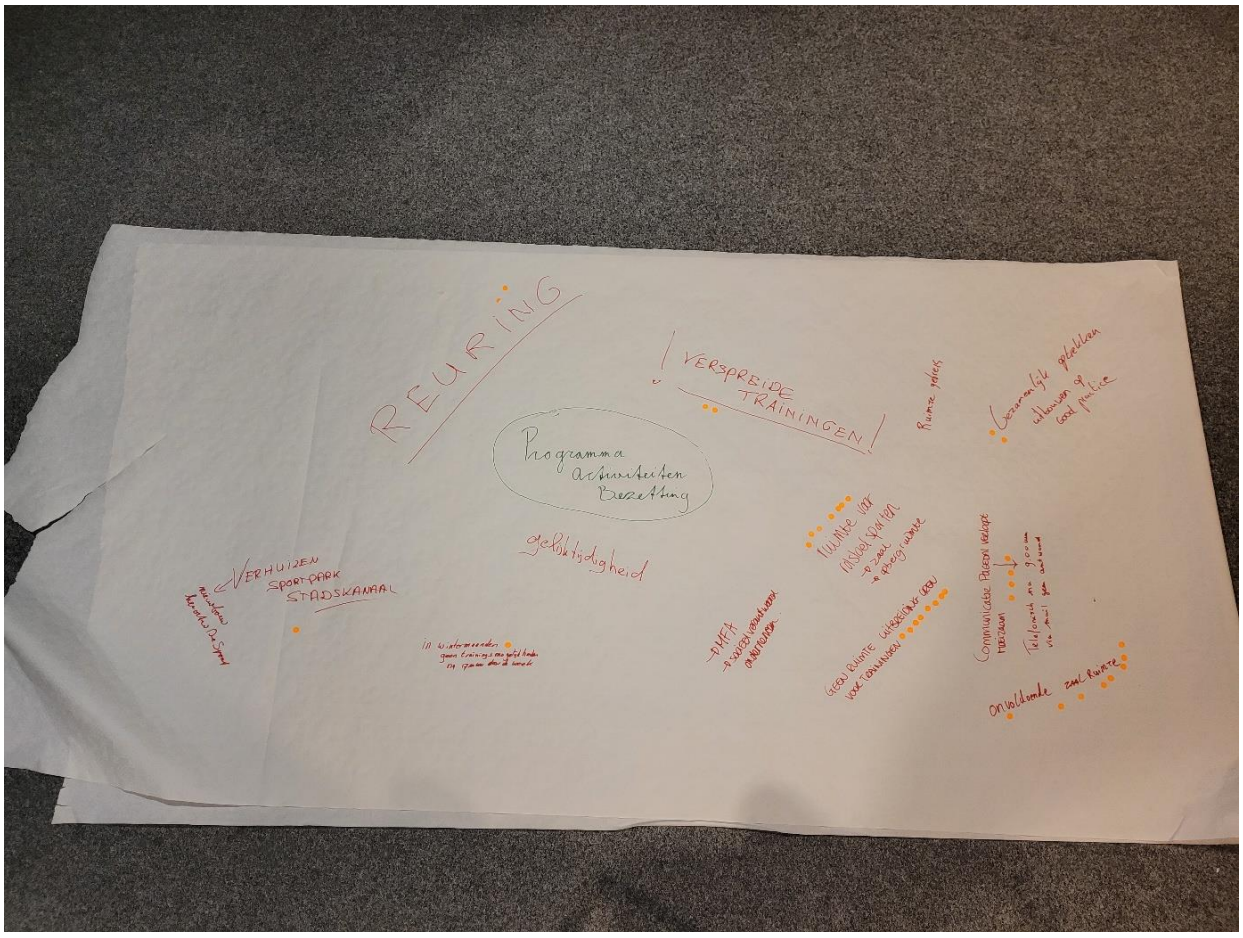
Huisvesting faciliteiten

- Tussennetten (1 stip)
- Opbergruimte voor rolstoelen (3 stippen)
- Toegankelijkheid – klinkt vanzelfsprekend maar is het niet. Zoals invalide toilet altijd open zonder dat je iemand moet vragen (3 stippen).
- Hoe kunnen we op korte termijn flexibel zijn met zaaluren? (1 stip)
- Inrichting zalen (digitale sportvormen)
- Meer korven/palen (1 stip)
- Elke kleedkamers eigen douches (3 stippen).
- Werkende douches
- Zaal Pagedal is te glad (1 stip)
- Hoge huurprijs Pagedal (2 stippen)
- Spont kachels erg warm.
- Bereikbaar Pagedal, wegen te donker en niet veilig voor kinderen! (2 stippen)
- Deuren die automatisch openen (1 stip)
- Dojo matten niet verplaatsen (worden hierdoor vies)
- Dojo, matten worden te nat gedweild en hierdoor schimmel.
- Dojo, dikke matten vol maken plus twee extra
- Dojo is te koud in de winter!
- Dojo, luchtcirculatie?
- Dojo, kleedkamers versleten inclusief tegels.
- Dojo, Isolatie achter planken.
- Dojo, onder de tribune wordt te weinig schoongemaakt.
- Dojo, ophangbeugels voor box zakken.
- Dojo, klimtouwen
- Dojo, heeft in totaal (5 stippen gekregen)

Programma activiteiten bezetting

- Reuring (2 stippen
- Gelijktijdigheid.
- Verspreide training (2 stippen).
- Verhuizen sportpark stadskanaal (1 stip).
- In wintermaanden heen trainingsmogelijkheden na 17:00 uur door de week (1 stip).
- MFA – sociaal verantwoordelijk ondernemen
- Ruimte voor rolstoelen (6 stippen)
- Geen ruimte voor uitbreiding ure voor trainingen (8 stippen)
- Onvoldoende zaalruimte (8 stippen)
- Communicatie Pagedal verloopt moeizaam. Telefonisch na 9:00 uur en via mail geen antwoord.
- Gezamenlijk optrekken uitbouwen op good practice (2 stippen).
- Ruimte voor rolstoel sporten (zaal en opbergruimte) – (7 stippen).

Bijlage 3: Opvallende zaken roostering en gebruik

Als onderdeel van de opdracht is met alle schoolbesturen, en in enkele gevallen schooldirecteuren, gesproken. Doel van hiervan is het controleren en afstemmen van ingeroosterde klokuren versus de normatieve klokuren. Tevens is aan de schoolbesturen gevraagd antwoord te geven op onderstaande vragen:

1. *Zijn er op dit moment knelpunten als het gaat om de inroostering (aantal klokuren, dagen en tijdstippen)?*
2. *Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om inrichting/inventaris/spelmateriaal van de gymzalen?*
3. *Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om de functionaliteit van de gymzalen?*

Opvallende zaken uit de bezettingsroosters

De Piet Prinsschool is voor 1 lesuur in de gymzaal aan de Margrietlaan ingeroosterd. Dit is erg onlogisch kijkend naar afstand tussen de school en de gymzaal. De directeur van de Piet Prinsschool geeft aan dat hij erg ongelukkig is met deze situatie omdat het organisatorisch een flinke uitdaging is. De directeur ziet graag een oplossing in de nabijheid gerealiseerd (Wiekendreef, Ubbo Emmius – Maasdreef of Engelandlaan).

De St. Willibrord maakt voor alle groepen 1 tot en met 8 gebruik van de gymzaal aan de Wiekendreef. Ook de kleuters groep 1 en 2. Hoewel het in de basis prima is om ook groep 1 en 2 ruimte te bieden in de gymzaal aan de Wiekendreef, kan dit wellicht de aanleiding zijn waarom De Piet Prinsschool met een groep voor een lesuur uur de Margrietlaan moet.

Anne de Vries school geeft aan geen speellokaal te hebben en maakt daarom ook voor groep 1 en 2 gebruik van de gymzaal aan de Margrietlaan. Daarom zijn er meer klokuren ingeroosterd. In de verordening staat dat als een school geen speellokaal heeft, zij ook van een gymzaal gebruik mag maken als deze maximaal op 300 meter van de school gesitueerd is. De gymzaal aan de Margrietlaan voldoet aan dit criterium. Het is van cruciaal belang om te weten of het klopt dat Anne de Vries geen speellokaal heeft. Als dat het geval is, en je zou de gymzaal aan de capaciteit willen omtrekken, dan moet er een speellokaal bij de school worden gerealiseerd.

A.3.2 Uitbreiding met een speellokaal school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs

De noodzaak van het uitbreiden met een speellokaal is aanwezig als:

a. tot een school voor speciaal basisonderwijs minstens twaalf kinderen jonger dan zes jaar of tot een speciale school of afdeling van een school voor speciaal onderwijs kinderen jonger dan zes jaar worden toegelaten;
b. de school volgens een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat de school minstens vijftien jaar zal blijven bestaan;
c. in het schoolgebouw geen speellokaal aanwezig is;
d. medegebruik van een speellokaal of lokaal bewegingsonderwijs binnen 300 meter hemelsbreed onmogelijk is, en
e. het naar oordeel van het college onmogelijk is om tegen redelijke kosten inpandig een speellokaal te realiseren door gebruik te maken van een bestaand verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte.

Ubbo Emmius heeft haar bezettingsroosters aan de gemeente beschikbaar gesteld. Hieruit wordt duidelijk dat de gymzalen aan de Stationslaan en Maarsdreef behoorlijk gevuld zijn. In het rooster van de gymzaal aan de Engelandlaan is nog wel ruimte. Hoewel Ubbo Emmius, op zowel de Stationslaan en Maarsdreef, boven normatief bewegingsonderwijs aanbiedt, is het onwaarschijnlijk dat wanneer dit buiten beschouwing wordt gelaten er een zaaldeel vrij komt of beter te benutten is voor ander onderwijs, bijvoorbeeld een basisschool. Ubbo Emmius geeft aan dat in de roosters die zij heeft

opgestuurd geen rekening is gehouden met examenklassen. Tijdens examens zijn alle gymzalen volledig benut. De leerlingen van het VMBO aan de Parklaan maken 24 uur per week gebruik van het Pagecentrum.

Het Praktijkonderwijs van Ubbo maakt op de maandag voor 4 uur gebruik van de gymzaal aan de Margietlaan. Ubbo is niet gelukkig met de afstand tussen de school en de Margrietlaan.

Opvallende zaken uit gesprekken

Algemeen

Zijn er op dit moment knelpunten als het gaat om de inroostering (aantal klokuren, dagen en tijdstippen)?

Opmerking enkele schooldirecties kern Stadskanaal:
Wij denken dat er, zeker met de nieuwe richtlijnen, volgend schooljaar weer knelpunten ontstaan, dat hebben we de afgelopen jaren natuurlijk ook al gemerkt. Aangezien we volgend schooljaar verplicht twee bewegingslessen per week moeten aanbieden, wordt het een hele uitdaging (of onmogelijkheid?) om alle groepen in te roosteren.

De Spont

Zijn er op dit moment knelpunten als het gaat om de inroostering (aantal klokuren, dagen en tijdstippen)?

Ubbo Praktijkonderwijs maakt ***drie hele*** dagen gebruik van een zaal van De Spont. Hierover hebben wij als scholen jaarlijks discussie met de gebruikers en de gemeente.
Ubbo Emmius heeft vijf locaties in Stadskanaal, waarvan in ieder geval drie locaties (misschien wel vier, maar locatie Sportparklaan weet ik niet zeker) met eigen gymzalen. Het zou toch voor de hand liggen dat zij als Ubbo voor gym zelfvoorzienend zijn voor hun leerlingen. De teamleider van PRO geeft aan dat hun leerlingen niet alleen mogen fietsen naar een andere locatie. Dat is bij ons ook zo, wij moeten ook onze leerlingen begeleiden naar de sporthal. Dit zouden zij dus ook moeten kunnen regelen.
Gevolg is dat sommige basisscholen met hun veel jongere kinderen moeten uitwijken naar sportaccommodaties die verder weg liggen: verder lopen of fietsen én gevaarlijke wegen oversteken. Dit is toch een beetje de omgekeerde wereld.

Wanneer PRO binnen Ubbo een plekje weet te krijgen, zou dat voor de basisscholen veel meer ruimte en extra mogelijkheden geven in het rooster van De Spont, zeker wanneer we vanaf 1 augustus twee maal per week bewegingsonderwijs moeten geven.

Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om inrichting/inventaris/spelmateriaal van de gymzalen?

In het verleden verliep de communicatie met de gemeente nog wel eens onduidelijk. Afstemming over lesmateriaal voor in De Spont liep niet lekker. Inmiddels is er goed contact tussen de vakleerkracht en de beleidsmedewerker sport van de gemeente Stadskanaal.

Het wordt wat beter in de Spont, maar het kan qua materiaal nog wel een beetje beter. Niet altijd alles wat je verwacht is er op de dag dat je het wilt gebruiken.

- Veel klein materiaal is stuk of verdwijnt en wordt, vooral door de verenigingen die 's avonds gebruik maken van de zaal, niet netjes opgeruimd. Er is met de vorige beheerder afgesproken dat de 2 grijze kasten met klein materiaal op slot zouden gaan en dat alleen de scholen die gebruik maken van de zaal een sleutel zouden ontvangen, dit is tot op heden nog niet gebeurt.
- Er is zonder overleg met de vakdocenten allerlei, te goedkoop en daardoor niet bruikbaar, materiaal aangeschaft door de beheerder. Veel van dit materiaal is inmiddels alweer stuk of wordt niet gebruikt (bijv. ballen) omdat het niet bruikbaar is voor het basisonderwijs. Onze vakdocent heeft een inventarisatielijst waarop zij de inventaris van de Spont wel wil noteren, dan zien we gelijk waar er tekorten ontstaan zijn.
- Er zijn te weinig ballen. Met 6 ballen voor een hele klas kunnen we niet goed genoeg oefenen met de balvaardigheid van de leerlingen. Voor iedere leerling een bal voor meer balcontact én een beter pedagogisch klimaat is mijn voorstel.
- Er zijn te weinig turnmatjes. 6 matjes is echt heel erg weinig, zeker in zo'n mooie grote zaal.
- Wij vragen als vakdocenten inmiddels al voor het 3e jaar op rij om een cursus om de klimwand te mogen gebruiken. Alle beheerders, inmiddels is dit de 3e op rij, geven aan dat ze daar naar gaan informeren/het gaan regelen en vervolgens horen we er, ook na herhaaldelijk vragen, niets meer van.
- Er is nog maar 1 EHBO koffer voor 2 zalen.

Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om de functionaliteit van de gymzalen?

- De verwarming werkt niet goed, hier hebben de vakdocenten ook al sinds september bijna wekelijks contact over met de beheerder, volgens hem is alles goed.. De ene zaal is véél te warm, de andere zaal véél te koud. Kinderen zweten zich in de ene zaal kapot en klagen ook over hoofdpijn. In de andere zaal is het te koud en vooral de docenten hebben daar last van. In de korte pauzes die de docenten hebben warmen ze zich bij de collega ernaast even op in de (veel te warme) zaal.
- De kantine is gesloten en daardoor zijn de docenten nu genoodzaakt om tussen de muur en de tussenwand door te gaan als ze iets uit de andere zaal moeten halen. Aangezien het materiaal niet altijd netjes in de juiste zaal wordt opgeruimd of er te weinig materiaal is waardoor ze het vanuit de andere zaal aanvullen gebeurt dit wekelijks, terwijl eerder aangegeven werd dat zij en de leerlingen absoluut niet via die weg naar de andere zaal mogen omdat de wand dan stuk gaat...
- De vakdocenten hadden met de vorige 2 beheerders afgesproken dat ze een kopje koffie of thee uit de automaat mochten halen in hun pauze, dat kan nu ook niet meer dus moeten ze hun eigen thermoskannetje meenemen. Ook kunnen ze nu geen pauze meer houden aan een tafeltje in de kantine, maar zitten ze in de gymzaal, waar het volgens ons helemaal niet de bedoeling is dat er gegeten wordt.
- Doordat de kantine gesloten is kunnen er geen ballen van de tribune gehaald worden als er per ongeluk eentje op belandt. Gezien het ballentekort is dat erg vervelend als er precies genoeg ballen zijn per groepje..
- Doordat de kantine op slot zit kan men ook niet bij coolpacks en de ballenpomp. De ballen zijn niet allemaal van goede kwaliteit, daardoor lopen ze snel leeg en dan is een ballenpomp dus wel handig.

  Kortom: Kantinedeur op slot is voor de vakdocenten echt een probleem!!

- De Spont is qua hygiëne niet optimaal. De kleed- en wasruimten zijn sterk verouderd. Het stinkt naar riool en dat is niet fijn voor de kinderen en vakleerkrachten. Het motiveert niet om te gaan douchen, terwijl we hygiëne wel belangrijk vinden.
- Mocht De Spont vervangen dan wel gerenoveerd worden dan is Hagenhof benieuwd hoe de gemeente invulling gaat geven aan tijdelijke alternatieve huisvesting. Hagenhof stelt het op prijs om hier tijdig in het proces bij betrokken te worden.

De afstand van de school naar De Spont is eigenlijk te ver.
Er gaat veel effectieve onderwijstijd verloren aan reistijd.
Om deze reden organiseert de school het bewegingsonderwijs in een blokuur voor groep 3 en 4 (twee keer 45 minuten achter elkaar).
De leerkracht en leerlingen zijn langer aan het lopen dan aan het gymmen.

- 25 minuten lopen (je kunt met kinderen niet doorlopen. Er heeft altijd wel iemand bijvoorbeeld zijn veter los).
- 10 minuten omkleden.
- 45 minuten gymmen.
- 10 minuten omkleden.
- 25 minuten lopen.

Neuteboomstraat

Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om inrichting/inventaris/spelmateriaal van de gymzalen?
Veel materiaal is verouderd, zwaar en moeilijk hanteerbaar. Vooral voor leerkrachten die lesgeven aan de jongere groepen zijn de mogelijkheden beperkt, omdat jongere kinderen niet kunnen helpen. Daarnaast is het aanwezige spelmateriaal ook zeer beperkt. Enkele jaren geleden hebben zowel de Neuteboomschool als de Maarsborg een eigen kast met materiaal tot hun beschikking gekregen. Hier waren we erg blij mee omdat we zo onze eigen spullen konden beheren. Na enkele weken bleek echter dat het beschikbaar gestelde materiaal van matige kwaliteit was. Daarnaast merkten we ook dat onze kast niet alleen door ons geopend kon worden maar ook door andere partijen (we weten nog steeds niet wie) met als resultaat dat er materialen verdwenen. Hier zijn meerdere meldingen van gemaakt, helaas zonder resultaat.
Sinds 1,5 jaar hebben we daarom eigen spelmaterialen die we mee heen en weer nemen naar school.

Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om de functionaliteit van de gymzalen?
De zaal wordt zeer matig schoongemaakt, de vloer is erg glad, er hangt een plafondplaat half los, de prullenbak is al meer dan een jaar stuk, het is er met regelmaat erg koud, de raambediening functioneert niet goed, de baskets zijn niet te verstellen.

Wiekedreef

Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om inrichting/inventaris/spelmateriaal van de gymzalen?

- Het lesmateriaal is niet up-to-date. Zo zijn er te weinig ballen en zijn er geen tennisrackets. De school denkt na om zelf aan te schaffen.
- Veiligheid: de matwagen is kapot.

Zijn er zaken die aandacht behoeven als het gaat om de functionaliteit van de gymzalen?
Geen opmerkingen.

Bijlage 4 : Gespreksverslag Pagecentrum

Aanwezig bij het gesprek
Niels Blom - Bedrijfsleider Pagedal
Thijs Flietstra – projectleider Pagedal
Harm Jan Hagedoorn - Regiomanager Optisport
Boudewijn Ottema - Locatie manager Optisport Pagedal
Igor Grevers – Vundamenz
Robbert Jan Sluiter – Vundamenz

Gesprekspunten:
Aanleiding van het overleg: Igor geeft een korte toelichting op het capaciteit-behoefte onderzoek van de gemeente Stadskanaal en het betrekken van het Pagecentrum hierin als mogelijke optie voor de toekomstige huisvesting van bewegingsonderwijs en verenigingen. Voor het huisvesten van bewegingsonderwijs geldt de gemeentelijke zorgplicht en afstandsverordening. Met name voor primair onderwijs kan dit beperkend werken en de gemeente wil hoge kosten voor leerlingenvervoer zoveel mogelijk voorkomen, naast dat het onderwijskundig en organisatorisch niet gewenst is. Het (sport)verenigingsleven heeft keuzevrijheid van huisvesting in en buiten de gemeente. Hierin heeft de gemeente geen actieve sturende rol;

Pagedal heeft tijdens de corona periode in 2020 een strategisch koerswijziging doorgevoerd. De grootschalige evenementen zijn niet meer aan de orde. Hierdoor kan Pagedal volop inzetten op het faciliteren van de sportbehoefte van de inwoners en sportverenigingen uit de gemeente Stadskanaal.

Pagedal vindt echter wel dat de gemeente Stadskanaal iets moet doen aan de tariefstelling van haar binnensportaccommodaties. Pagedal vindt dat er op dit moment geen sprake is van een “level playing field” en dat heeft een negatief effect op de aantrekkelijkheid van de Pagedal voor de sportverenigingen. De gemeente Stadskanaal en omliggende gemeenten vragen een maatschappelijk tarief aan verenigingen (muz van commerciële partijen) voor het gebruik van haar gymzalen. Het Pagedal geeft aan dit tarief niet te kunnen hanteren omdat ze anders verliesgevend is. Ze vraagt van de gemeente een bijdrage (evt via verenigingen) om te komen tot een kostprijsdekkend tarief, zodat ze hierin ook aantrekkelijk wordt.

Pagedal vraagt of de sportverenigingen aan de gemeente Stadskanaal hebben aangegeven hoe zij de dienstverlening van Pagedal ervaren. Igor geeft aan dat de sporadische geluiden vanuit verengingen (gericht op sporthal gebruik) aangeven dat de servicegerichtheid / betrouwbaarheid roostering en aanwezigheid beheer en hiermee de continuïteit van het Pagedal gemiddeld niet goed is. Dit is de belangrijkste reden dat men geen gebruik maakt van de sporthal Pagedal. Financiën speelt hierin mogelijk ook een rol, maar dit wordt niet expliciet aangegeven.

Het Pagedal kan dit gevoel van de sportverenigingen wel plaatsen. Dat had te maken met het feit dat de Pagedal voorheen koos voor evenementen en de verenigingen dan liet zitten en niet van de sporthal gebruik konden maken.

Het Pagedal heeft een aantal verkennende gesprekken gevoerd met sportverenigingen om te kijken waar kansen liggen om meer gebruik te maken van Pagedal. Pagedal wacht momenteel met het uitzetten van verdere acties. Belangrijke randvoorwaarde voor het Pagedal is het level playing field qua tarieven voor alle verenigingen. In de optiek van het Pagedal dient de gemeente hierover eerst een uitspraak te doen, voordat het Pagedal tijd en energie gaat steken in het aantrekken van het verenigingsleven;

Het Pagedal geeft aan dat er in de erfpachtovereenkomst een afspraak is opgenomen dat het Pagedal voor de gemeente Stadskanaal per jaar minimaal 1.200 uur vrij moet houden voor het bewegingsonderwijs in de sporthal. Het lukt Pagedal niet om deze uren te vullen. Het Pagedal beraadt zich over het nemen van stappen om deze uren in de toekomst wel in rekening te brengen bij de gemeente Stadskanaal als de gemeente deze uren niet kan afnemen.

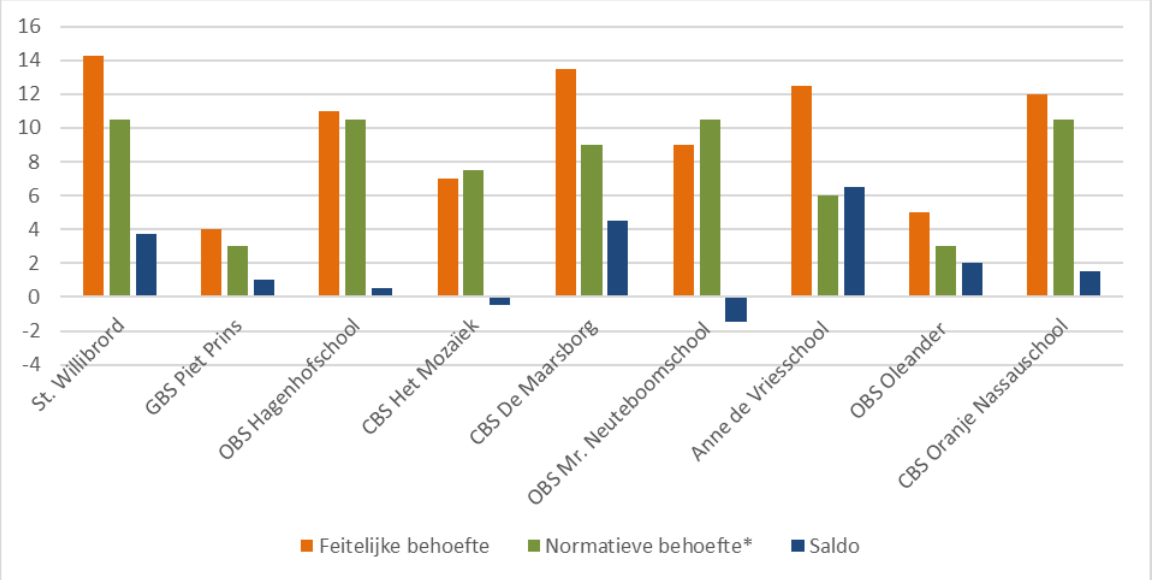
Afgesproken wordt om de inhoud van het gesprek middels een bondige verslaglegging aan het Pagedal terug te koppelen.

Bijlage 5: Klokuurbehoefte bewegingsonderwijs

In deze bijlage is de behoefte aan klokuren bewegingsonderwijs van de individuele scholen in beeld gebracht conform de zorgplicht zoals beschreven in hoofdstuk 2, bij wettelijk kader. Voor alle basisscholen is een berekening gemaakt van het normatief aantal groepen en vermenigvuldigd met 1,5 klokuur. Deze 1,5 klokuur betreft twee lesuren van 45 minuten. Deze twee lesuren roostert de gemeente al jaren in. Gemeente Stadskanaal is hier niet uniek in. Veel gemeenten in Nederland doen dit omdat dit in de modelverordening van de VNG staat en gemeenten deze als basis hanteren voor de eigen verordening. Daarnaast is een analyse gemaakt van de feitelijk inroostering op basis van wat de scholen aanvragen bij de gemeente.

In de tabellen, in de volgende paragrafen, is de uitkomst is feitelijke behoefte afgezet tegen de normatieve klokuurbehoefte. Het saldo geeft weer wat het verschil is tussen de feitelijke behoefte (wens schoolbesturen) en de normatieve behoefte (waar scholen recht op hebben). Een Positief saldo houdt in dat schoolbesturen meer klokuren aanvragen dan waarvoor de gemeente een zorgplicht geeft.

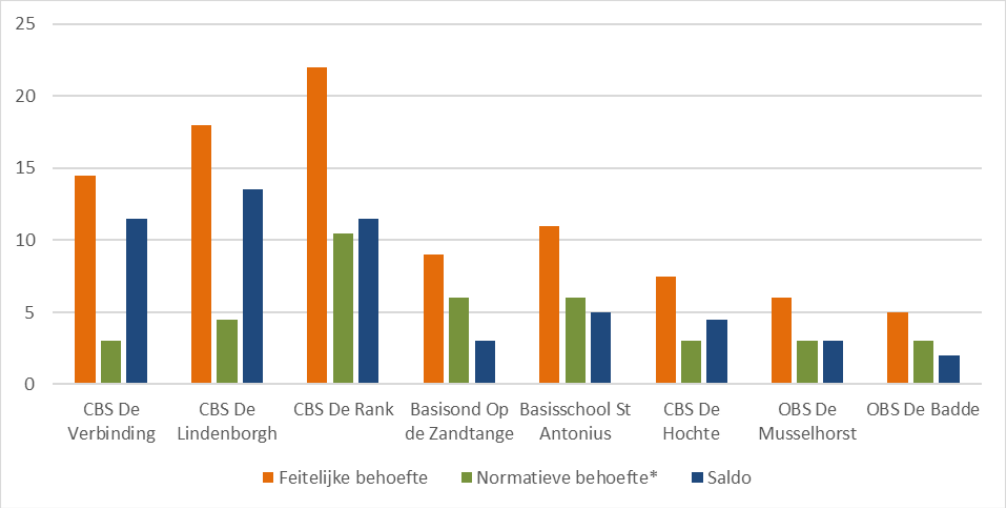
Feitelijke bezetting en normatieve klokuurbehoefte basisonderwijs kern Stadskanaal

Basisscholen ST. Willibrord, CBS De Maasborg, Anne de Vries en OBS Oleander vragen meer klokuren aan bij de gemeente dan waar ze normatief recht op hebben. Verschillende redenen kunnen hieraan ten grondslag liggen. Zo kan een groep van 30 leerlingen voor bewegingsonderwijs worden opgesplitst in twee groepen. In praktijk met 30 leerlingen gymmen in een gymzaal is een hele uitdaging.
St. Willibrord vraagt bijvoorbeeld meer klokuren aan omdat zij ook met de 4 tot 6 jarigen gebruikmaken van de Wiekendreef. Deze leerlingen horen eigenlijk thuis in het speellokaal, waarover de St. Willibrord ook beschikt. Indien er geen speellokaal is, is de gemeente verplicht voor deze leerlingen ook klokuren beschikbaar te stellen in een gymzaal.

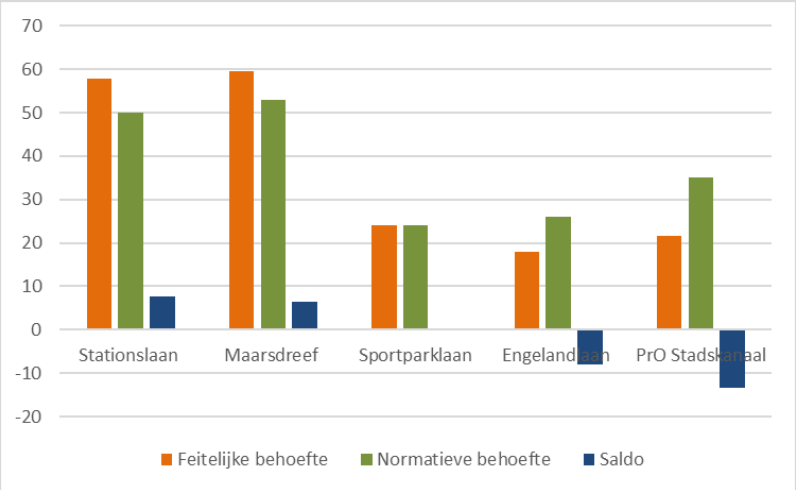
CBS Het Mozaiek en OBS Mr. Neuteboomschool vragen minder klokuren aan dan waar ze normatief recht op hebben.

Feitelijke en normatieve klokuurbehoefte basisonderwijs overige kernen

Uit bovenstaande tabel is af te leiden dat de feitelijke behoefte groter is dan de normatieve klokuurbehoefte. Vooral CBS De Verbinding, CBS De Lindenborgh en CBS De Rank vragen meer uren aan bij de gemeente dan waar ze normatief recht op hebben.

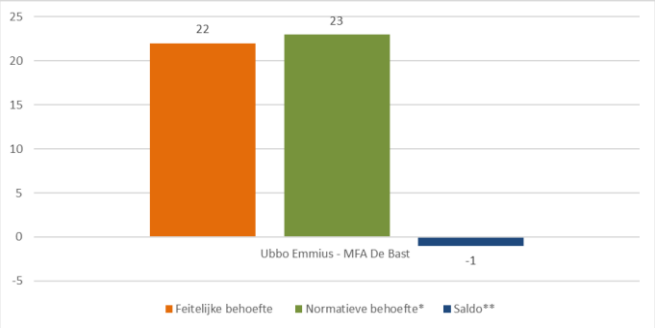
Feitelijke en normatieve klokuurbehoefte voortgezet onderwijs kern Stadskanaal

Uit bovenstaande tabel wordt duidelijk dat de feitelijke inroostering en de normatieve behoefte redelijk dicht bij elkaar liggen. Ubbo Emmius roostert voor de locaties aan de Stationslaan en Maarsdreef iets hoger in dan de norm. Dit heeft te maken met het onderwijsprogramma van Ubbo Emmius. Tevens organiseert Ubbo Emmius de examens in de gymzalen en zijn op dat moment alle accommodaties vol geroosterd. Deze bezetting is incidenteel van aard en daarom niet meegenomen in bovenstaande tabel/de bezettingsanalyse. Ten aanzien van het praktijkonderwijs (PrO Stadskanaal) roostert Ubbo Emmius minder klokuren in dan de normatieve klokuurbehoefte.

Feitelijke en normatieve klokuurbehoefte voortgezet onderwijs overige kernen

Ubbo Emmius is met het voortgezet onderwijs gehuisvest in de MFA De Bast. Ook voor het bewegingsonderwijs maakt Ubbo Emmius gebruik van MFA De Bast.

Te stellen is dat Ubbo Emmius conform haar normatieve klokuurbehoefte gebruik maakt van de gymzalen in MFA De Bast.

Bijlage 6 – Capaciteitsbehoefte binnensportverenigingen

Sporthal 1

Zaaldeel 1

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
Korfbalvereniging Stadskanaal '74	3,0			3,0		4,0		10
Korfbalvereniging Stadskanaal '74 (extra wens)	1,0			1,0				2
Badmintonclub Stadskanaal	2,0		5,0					7
Handbalvereniging Jahn II	1,5	3,0		1,0	4,0		4,0	14
Handbalvereniging Jahn II (extra wens)		1,0					1,0	2
	7,5	*4,0*	*5,0*	*5,0*	*4,0*	*4,0*	*5,0*	*34,5*
Totaal aantal klokuren	**7,5**	**4,0**	**5,0**	**5,0**	**4,0**	**4,0**	**5,0**	**34,5**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	-1,0	2,5	3,5	1,5	2,5	4,0	-1,0	**12,0**

Zaaldeel 2

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	Totaal
Korfbalvereniging Stadskanaal '74	3,0			3,0		4,0		10
Korfbalvereniging Stadskanaal '74 (extra wens)	1,0			1,0				2
Badmintonclub Stadskanaal	2,0		5,0					7
Handbalvereniging Jahn II	1,5	3,0		1,0	4,0		4,0	14
Handbalvereniging Jahn II (extra wens)		1,0					1,0	2
	7,5	*4,0*	*5,0*	*5,0*	*4,0*	*4,0*	*5,0*	*34,5*
Totaal aantal klokuren	**7,5**	**4,0**	**5,0**	**5,0**	**4,0**	**4,0**	**5,0**	**34,5**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	-1,0	2,5	3,5	1,5	2,5	4,0	-1,0	**12,0**

Zaaldeel 3

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	Totaal
Korfbalvereniging Stadskanaal '74	3,0			3,0		4,0		10
Korfbalvereniging Stadskanaal '74 (extra wens)	1,0			1,0				2
Badmintonclub Stadskanaal	2,0		5,0					7
Handbalvereniging Jahn II	1,5	3,0		1,0	4,0		4,0	14
Handbalvereniging Jahn II (extra wens)		1,0					1,0	2
	7,5	*4,0*	*5,0*	*5,0*	*4,0*	*4,0*	*5,0*	*34,5*
Totaal aantal klokuren	**7,5**	**4,0**	**5,0**	**5,0**	**4,0**	**4,0**	**5,0**	**34,5**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	-1,0	2,5	3,5	1,5	2,5	4,0	-1,0	**12,0**

Totaal sporthal 1

	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	Totaal
Totaal aantal klokuren	**22,5**	**12,0**	**15,0**	**15,0**	**12,0**	**12,0**	**15,0**	**103,5**
Totaal beschikbare capaciteit	19,5	19,5	25,5	19,5	19,5	24,0	12,0	139,5
Totaalsaldo	-3,0	7,5	10,5	4,5	7,5	12,0	-3,0	**36,0**

Mutaties april en mei - extra groeiwens voor de toekomst

Sporthal 2

Zaaldeel 1

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
VC Tyfoon	1,50	1,50		2,50				6
Korfbalvereniging Stadskanaal '74	1,00							1
VC Tyfoon		2,5				10,0		13
Stichting Welstad				2,0				2
Basketbalvereniging Jahn II	4,0		4,0		2,5	2,5		13
H.C.S.O				2,0	4,0	3,0	3,0	12
H.C.S.O (extra wens)				2,0				2
VC Tyfoon (extra wens)		1,60						2
	6,5	*5,6*	*4,0*	*8,5*	*6,5*	*15,5*	*3,0*	*49,6*
Totaal aantal klokuren	**6,5**	**5,6**	**4,0**	**8,5**	**6,5**	**15,5**	**3,0**	**49,6**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	0,0	0,9	4,5	-2,0	0,0	-7,5	1,0	**-3,1**

Zaaldeel 2

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
VC Tyfoon		2,50		6,50				9
VC Tyfoon		2,50				10,00		13
Stichting Welstad				2,00				2
Basketbalvereniging Jahn II	4,0		4,0		2,5	2,5		13
H.C.S.O				2,0	4,0	3,0	3,0	12
VC Tyfoon (extra wens)		2,3						
H.C.S.O (extra wens)				2,0				2
	4,0	*7,3*	*4,0*	*12,5*	*6,5*	*15,5*	*3,0*	*50,5*
Totaal aantal klokuren	**4,0**	**7,3**	**4,0**	**12,5**	**6,5**	**15,5**	**3,0**	**50,5**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	2,5	-0,8	4,5	-6,0	0,0	-7,5	1,0	**-6,3**

Zaaldeel 3

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
VC Tyfoon		2,50	3,00	6,50	3,00			15
VC Tyfoon		2,50				10,00		13
Stichting Welstad				2,00				2
Basketbalvereniging Jahn II	4,0		4,0		2,5	2,5		13
H.C.S.O				2,0	4,0	3,0	3,0	12
VC Tyfoon (extra wens)		3,5						
H.C.S.O (extra wens)				2,0		2,0		4
	4,0	*8,5*	*7,0*	*12,5*	*9,5*	*17,5*	*3,0*	*62,0*
Totaal aantal klokuren	**4,0**	**8,5**	**7,0**	**12,5**	**9,5**	**17,5**	**3,0**	**62,0**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	2,5	-2,0	1,5	-6,0	-3,0	-9,5	1,0	**-15,5**

Totaal sporthal 2

	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
Totaal aantal klokuren	**14,5**	**21,4**	**15,0**	**33,5**	**22,5**	**48,5**	**9,0**	**162,1**
Totaal beschikbare capaciteit	19,5	19,5	25,5	19,5	19,5	24,0	12,0	139,5
Totaalsaldo	5,0	-1,9	10,5	-14,0	-3,0	-24,5	3,0	**-24,9**

Gymzaal 1

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
VC Tyfoon		2,50		6,00				8,50
VC Tyfoon (extra wens)		1,70						
	0,00	*4,20*	*0,00*	*6,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*8,50*
Totaal aantal klokuren	**0,0**	**4,2**	**0,0**	**6,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**8,5**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	6,5	2,3	8,5	0,5	6,5	8,0	4,0	**36,3**

Gymzaal 2

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
	0,00	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Totaal aantal klokuren	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	6,5	6,5	8,5	6,5	6,5	8,0	4,0	**46,5**

Gymzaal 3

Organisaties	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
	0,00	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Totaal aantal klokuren	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Beschikbare capaciteit	6,5	**6,5**	**8,5**	**6,5**	**6,5**	**8,0**	**4,0**	**46,5**
Saldo	6,5	6,5	8,5	6,5	6,5	8,0	4,0	**46,5**

Totaal gymzalen 1 t/m 3

	ma	di	wo	do	vrij	zat	zo	totaal
Totaal aantal klokuren	**0,0**	**4,2**	**0,0**	**6,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**8,5**
Totaal beschikbare capaciteit	19,5	19,5	25,5	19,5	19,5	24,0	12,0	139,5
Totaalsaldo	19,5	15,3	25,5	13,5	19,5	24,0	12,0	**129,3**